

Indra-Tsara

Faniahiañe i te Korèbey

¹ Iretoñañe o tsara nilañona' i Mosè am' Israele iaby alafe' Iardeney, am-patrambey ao, an-tane mira tandrife i *Sofe añivo' i Parane naho i Tòfele naho i Labane naho i Katseròte vaho i Dizahabe. ²(Mahamodo andro folo-raik' amby ty lia mb'e Kadàse-Barnèa mb'eo t'ie miary mb'e Vohi-Seire aña.) ³ Aa ie tamy taom-paha efapoloy, ami'ty vola'e faha-folo-raik'amby, ami'ty andro valoha' i volañey le ninday lañonaña amo ana' Israeleo t'i Mosè, amy nampisaontsie' IEHOVÀ aze; ⁴ naho fa zinevo'e t'i Sihone mpanjaka' o nte-Amore nimoneña e Khesboneo, naho i Oge mpanjaka' i Basane nimoneña e Astaròte e Ederèy ao; ⁵ alafe' Iardeney atoy, an-tane' i Moabe, ty nimanea' i Mosè halangesaña i Hake ami'ty hoe: ⁶ Nitsara aman-tika e Korebe aña t'IEHOVÀ Andrianañaharentika nanao ty hoe: Ihe loho tambatse ami'ty vohitse toy: ⁷ mitoliha naho tonjohizo ty lia' areo, le mionjona mb'am-bohi' o nte Amoreo mb'eo; naho mb'an-tane mañohoke aze iaby mb' an-tane-mira[†] ey naho mb'amo vohibohitseo naho mb'am-bavatane[‡] ao naho mb' atimo[§] aña naho mb' añolon-driake mb'eo pak' an-tane' i nte-Kanàney naho pake Lebanonone aña vaho migadoña amy oñe ra'elahi, i oñe

* **1:1** Sofe: hàmotse ndra vinda (añolon-drano) † **1:7** Arabà, tane mira liolio atimo i Galile ‡ **1:7** Sefelà § **1:7** Nègeve

Peràtey. ⁸ Ingo, fa nalahako añatrefa' areo o taneo; akia rambeso ho anahareo i tane nifañinà' IEHOVÀ aman-droae' areoy: amy Avrahame naho am' Ietsake vaho am' Iakobe, t'ie hatolots' am' iareo naho o tarira' iareo hanonjohio.

*Fañedreañe Mpiaolom-pifokoa
Avo 18.13-27*

⁹ Ie amy zay nanao ty hoe ama' areo raho, Tsy lefeko ty mivave anahareo, zaho avao, ¹⁰ fa namparananàhe' IEHOVÀ Andrianañahare' areo ho mira ami'ty ia' o vasian-dikerañeo androany. ¹¹ Le ee te hampitomboe' IEHOVÀ Andrianañaharen-droae' areo añ' arivo ty ia' areo vaho hitahy anahareo amy nampitamae'ey. ¹² Fa aia ty hahavaveako, t'ie raike, ty fañangara' areo naho ty fampioremeña' areo vaho ty fampi-hohokohofa' areo ahiko. ¹³ Tendreo o mahilala' areoo, o mahihitseo naho o maharofoanañe amo rofoko' areoo le hanoeko mpifehe' areo. ¹⁴ Le natoi' areo ty hoe, Mete i nisaontsia'o hanoeñey. ¹⁵ Aa le rinambeko o mpiaolo' o fifokoa' areoo, o mahihitse naho mahilalao naho najadoko ho tale' areo ho mpifelek' arivo, naho mpifeleke zato, naho mpifeleke limampolo, naho mpifeleke folo, vaho ho mpitoronjo, ki-foko, ki-foko. ¹⁶ Le nafantoko amo mpizaka' areoo amy andro zay, ty hoe: Mijanjiña añivo' o rolongo' areoo vaho mizakà an-katò añivo' ze ondaty naho ty rahalahi'e ndra ze renetane ama'e. ¹⁷ Ko mirihy an-jaka; fe janjiño ty kede naho ty bey; ko hembañe ami'ty lahara' ondaty, fa an'Andrianañahare ty zaka, le ze tsy lefe' areo ro hasese amako ho

tsanoñeko. ¹⁸ Aa le nililieko henane zay ze hene raha hanoe' areo.

*Mifoneñe tsy Himoak' amy Taney
Vol 13.1-33*

¹⁹ Aa ie nienga i Korebe tika, le niranga i fatrañe jabajaba maharevendreveñe nioni' areo am-piariañe ty vohi' o nte-Amoreoy, amy nandilia' IEHOVÀ Andrianañaharentikañey; le nivotrake e Kadese-Barneà eo, ²⁰ vaho hoe ty nanoeko: ie fa nandoak' am-bohi' o nte-Amoreo, i hatolo' IEHOVÀ Andrianañaharen-tika aman-tikañey. ²¹ Ingo fa napo' IEHOVÀ Andrianañahare'o añatrefa'o eo o taneo: aa le mionjona mb'eo nahoh rambeso ami'ty nitsara' IEHOVÀ Andrianañaharen-droae'o, ko hembañe vaho ko mitsolofiñe.

²² Aa le songa niharine amako nanao ty hoe: hamantoke ondaty hiaolo antika mb'eo zahay hitsikarake i taney vaho hinday saontsy amantika ami'ty lalañe hionjonan-tika mb'eo nahoh rova higaoñan-tikañeo. ²³ Toe ninòko i saontsy zay, vaho rinambeko t'indaty folo-ro' amby, songa raike ami'ty fifokoañe; ²⁴ le nitolike iereo nionjoñe mb'am-bohibohitse mb'eo nahoh nandoak' am-bavatane Eskole vaho nitsoetsoek' ao. ²⁵ Nandrambesa' iareo am-pitâñe ty voka' i taney le nendese' iareo nizotso mb' aman-tikañe atoy, vaho ninday saontsy aman-tika nanao ty hoe: Soa i tane natolo' IEHOVÀ Andrianañaharen-tika aman-tikañey.

²⁶ F'ie amy zay, tsy ni-mete nionjom-beo nahareo te mone niola ami'ty nandilia' IEHOVÀ

Andrianañahare' areo, ²⁷ vaho niñeōñeōñe an-kiboho' areo ao ami'ty hoe: ty falai' IEHOVÀ antika ty nañakara'e antika an-tane Mitsraime hanesea'e am-pitâ' o nte-Amoreo harotsake. ²⁸ Aia ty hionjonan-tika? Nahamohake ty arofo'ay ty enta' o longontikañeo nanao ty hoe, Ra'elahy naho abo te amantika ondatio naho jabajaba o rova' iareo reketse kijoly mitiotiotse mb'andikerañ' eio vaho niisa'ay ao o ana' i Anàkeo.

²⁹ Aa le nanoeko ty hoe, Ko irevendreveñañe, ko ihembañañe. ³⁰ IEHOVÀ Andrianañahare Mpiaolo ro hialy ho anahareo hambaña amy nanoe'e e Mitsraime aña aolom-pihaino' areoy; ³¹ naho tam-patrambey aña; fa niisa' areo ty fiotroña' IEHOVÀ Andrianañahare' areo, manahake ty fiotroña' ondaty i ana-dahi'ey, amo lia' areo iabio ampara' te nivotrak' an-tane atoy. ³² F'ie amy zay, tsy natokisa' areo t'IEHOVÀ Andrianañahare' areo, ³³ i Mpiaolo am-pañaveloañey nipay ze hañoreña' areo o kibohotseo, ie añafo ao te haleña hanoroa'e ty lalan-kombà' areo vaho an-drahoña ao te handro.

*Ty Vale' ty Fiola' Israele
Vol 14.20-45*

³⁴ Ie jinanji' IEHOVÀ i feon' enta' areo zay, le niviñetse vaho nifanta ty hoe: ³⁵ Leo raik' amo retoañe —o tariratse raty reo—tsy hahaisake i tane soa nifañinàko hatolotse aman-droae' areoy, ³⁶ naho tsy i Kalèbe ana' Iefonè. Ie ty hahaisake, le hatoloko aze naho amo tarira'eo i tane niliàm-pandia'ey ami'ty fañoriha'e fatratse IEHOVÀ. ³⁷ Izaho ka niviñera' IEHOVÀ ty ama'

areo amy tsara'ey, ty hoe: Tsy himoak' ao ka rehe. ³⁸ I Iehosoa ana' i None, mpitoro'oy, ty himoak' ao; osiho amy t'ie ty hampandova Israele aze. ³⁹ Le o keleia' areoo, o natao' areo ho nikopaheñeo, o ana' areoo; i mboe tsy nahilala ty soa naho ty raty henane zay rey ty himoak' ao; le hatoloko iareo vaho ho rambese' iareo ho fanañañe. ⁴⁰ F'inahareo ka, mitoliha naho mionjona mb'am-patrambey miary amy Ria-Binday mb'eo.

⁴¹ Nanoiñ' ahy ami'ty hoe nahareo, Toe anaña' IEHOVÀ hakeo! Veka'e hionjoñe hialy zahay ami'ty nandilia' IEHOVÀ Andrianañaharen-tika. Aa le songa nidiam-pialiañe ondatio fa natao'e ho mora ty hionjoñe mb'am-bohibohitse mb'eo. ⁴² Le hoe t'IEHOVÀ amako, Isaontsio ty hoe: Ko mionjom' beo vaho ko mialy, amy te tsy añivo' areo ao raho tsy mone ho rotsak' aolo' o rafelahi' areoo. ⁴³ Fe ndra te nivolañeko, tsy nihaoñe' areo. Niola amy nandilia' IEHOVÀy, an-tsattrin-stroke ty nionjona' areo mb' am-bohibohitse mb'eo. ⁴⁴ Niavotse, niatrek' anahareo amy zao o nte-Amore mpimoneñe am-bohitseo vaho nihoridaña'e hoe rene tantele. Rinotsa' iareo am-pibara e Seire pake Kormà aña. ⁴⁵ Aa le nibalike naho nirovetse añatrefa' IEHOVÀ, fe tsy hinao' IEHOVÀ ty fiarañanaña' areo, tsy nanokilaña'e ravembia. ⁴⁶ Aa le nitobe e Kadese ao ela ty amo andro nitoboha' areoo.

2

O Taoñe An-dratraratrao

¹ Niotak' amy zao tika nionjomb' am-patrambey mb'eo, niary i Ria-Binday, mb'ami'ty nanoroa' IEHOVÀ ahiko vaho nañariary i Vohi-Seirey andro maro. ² Le hoe ty nitsarae' IEHOVÀ amako: ³ Fa losotse ty fiafia' areo ty vohitse toy. Mitoliha mañavaratse, ⁴ le afantoho ty hoe ondatio: Ho rangae' areo ty tanen-drolongo' areo, o tarira' i Esave mpimoneñe e Seireo, f'ie ho hembañe ama'areo, aa le mitaoa ⁵ tsy mone hihotakotak' am' iereo fa tsy hitalorako ndra zehem-pandia raik' amy tane'iareoy amy te nimeako i Esave ho fanaña'e ty Vohi' Seire. ⁶ Ho vilie' areo an-drala o mahakama'eo hikamà' areo, vaho hikaloa' areo rano an-drala hinoma' areo. ⁷ Toe nitahie' IEHOVÀ Andrianañahare' areo amy ze hene satam-pità' areo nahoh arofoana'e ty firanga' areo am-patram-bey atoy. Tsy eo ty nipaia' areo amy efa-polo taoñe nindreza' IEHOVÀ Andrianañahare' areo rezay. ⁸ Aa le niarian-tika o tarira' i Esave longontika mimoneñe e Seire ao, le nengan-tika ty lala' i Arabà nahoh navotson-tika t'i Elate nahoh i Etsione-Gebere le nitsile vaho niary mb'amy lala' i fatrambei' i Moabeiy mb'eo.

⁹ Le nanao ty hoe amako t'IEHOVÀ: Ko tsiborè'o t'i Moabe ndra hialy ama'e, fa tsy ho meiko ndra kede amo tane'eo ho fanañañe, amy te natoloko amo tarira' i Loteo ty Are ho fanaña'e. ¹⁰ (Nimoneña' o nte-Emeo zay te taolo: ondaty mijaoalajoala nahoh mitozantozaña, mira haabo amo nte-Anàkeo; ¹¹ Betek' atao ty hoe nte-Refae iereo manahake o nte-Anakeo, f'ie atao' o nte-Moabeo ty hoe nte-Emà. ¹² Le nimoneñe e

Seire ao o nte-Koreo taolo, fa niroahe' o ana' i Esaveo, rinotsa'e miaolo iareo vaho nitoboke an-tane' iareo ao, manahake ty anoë' Israele amy tane natolotse aze ho fanaña'ey; i natolo' IEHOVÀ iareoy). ¹³ Miongaha arè, le itsaho o toraha' i Tseredeo. Aa le nitsahan-tika i torahan-Tserèdey.

¹⁴ Le o andro nañaveloan-tika boake Kadesé-Barneà am-para' t'ie nitsake i torahan-Tseredeo, le taoñe telo-polo-valo' amby, ampara' te fonga nivetrak' añivo' i tobey o lahindefoñe mpiharonoo, amy nifantà' IEHOVÀ am' iereoy. ¹⁵ Toe nañonjona' IEHOVÀ haoke hañombota'e amy màroy am-para' t'ie fonga nimongotse.

¹⁶ Naho hene nikoromake añivo' ondatio i lahindefoñe rezay, ¹⁷ le nitsara ty hoe amako t'IEHOVÀ. ¹⁸ Hitsake i Are, efe-tane' i Moabe rehe te anito. ¹⁹ Ie miharine ty efe-tane' o nte-Amoneo, le ko tsibore'o vaho ko ialiañe, fa tsy hañomeako ty tane' iareo ho fanaña'o, amy te natoloko an-tarira' i Lote ho fanaña'e. ²⁰ (Toe natao t'ie tane' o nte-Refaeo ka; fa nimoneñe ao o nte-Refaeo taolo, ie nitokave' o nte-Amoneo ty hoe Zam'zome, ²¹ ondaty maozatse naho vasiañeñe mira amo nte-Anakeo. F'ie narotsa' IEHOVÀ aolo' iareo eo handimbeza' iareo fimoneñañe; ²² manahake ty nanoe'e amo tarira' i Esave mimoneñe e Seireo ami'ty nandrotsaha'e o nte-Koreo aolo' iareo, nandimbe iareo am-pimoneña'e pake henaneo; ²³ naho o nte-Aveo, ie nimoneñe e Katsere pak' Aza aña, le rinotsa' o nte-Kaftore boake Kaftoreo, vaho nandimbe fiambesatse.) ²⁴ Miongaha, tonjohizo ty lia' areo, itsaho o vavatane' i Arnoneo. Ingo fa natoloko

am-pità' areo t'i Sihone nte-Amore mpanjaka' i Khesbone naho ty tane'e. Miorota mitavañe, naho tameo aň'aly. ²⁵ Hampihembaňeko naho hampirevendreveňeko ama'o henane zao ze hene ondaty ambanen-dikeraňeo; ie mijanjiñe azo le hititititike ami'ty anifaňe.

*Ty Fandrotsahaňe i Sihone Mpanjaka
Vol 21.21-32*

²⁶ Aa le nampisangitrifeko ìrake boak' am-patrambein-Kedemote ao ho mb'e Sihone Mpanjaka' i Khesbone aňe, le hoe ty entampanintsiaňako ama'e: ²⁷ Angao raho hiranga ty tane'o, fa i lalaňey avao ty horiheko, tsy hitsile ndra maňavana ndra maňavia. ²⁸ Haleta'o drala amako ty mahakama hihinanako, vaho ie fahana' areo rano hinomako, le ho soloako bogady, fe apoho ho rangaeko an-tomboke ty tane'o— ²⁹ hambaňe ami'ty nanoe' o tarira' i Esave mimoneňe e Seireo amako naho ty nanoe' o nte-Moabe mpimoneňe e Areo ka—ampara' te itsahako Iardeney mb'an-tane nitolora' IEHOVÀ Andrianaňahare'ay mb'eo. ³⁰ Fe tsy nimete hampiranga an-tika t'i Sihone Mpanjaka nte-Khesbone fa nampigan-stroke aze t'IEHOVÀ Andrianaňahare' areo vaho nampitokie'e ty arofo'e hanolora'e aze am-pità' areo, le ie henaneo.

³¹ Aa hoe t'IEHOVÀ amako: Ingo, fa namototse hanolotse i Sihone naho i tane'ey ama' areo raho, aa le miorota henane zao hangalake i tane'ey ho lova' areo. ³² Aa le niavotse haname an-tika t'i Sihone, ie naho ondati'e iabio, hihotakotake ty aly e Iàhatse aňe, ³³ le natolo' IEHOVÀ Andrianaňaharentika aolon-tika vaho linafa-tika naho

o tiri'eo naho ondati'e iabio. ³⁴ Le hene tinavan-tika o rova'eo henane zay, le fonga zinaman-tika ze ondaty ndra rakemba ndra ajaja amo rovao. Tsy napon-tika ndra honka'e. ³⁵ O hareo avao ty rinamben-tika ho fikopahañe rekets' o raha kinopak' amo rova tinavan-tikañeoo. ³⁶ Boak' Arore aolo' i vavatane Arnoney (rekets' i rova am-bavataney) pake Gilàde le tsy teo ty rova loho abo tsy nilefe, fonga natolo' IEHOVÀ Andrianañaharentika amantika. ³⁷ Fe tsy ni-harinea' areo o tanen' ana' i Amoneo, ndra aia aia amy saka' Iabokey ndra amo rova am-bohibohitseio, ndra aia aia nandrarà' IEHOVÀ Andrianañaharentika antika.

3

Gioke t'i Oge

Vol 21.33-35

¹ Aa le nitolike tika nionjoñe amy lalañey mb'e Basane mb'eo vaho niavotse hiatrek' antika t'i Oge mpanjaka' i Basane, ie naho ondati'e iabio, hialy Edrey. ² Hoe t'IEHOVÀ amako, Ko ihembaña'o fa natoloko am-pità'o naho ondati'e iabio vaho o tane'eo. Ano ama'e hambañe amy nanoe'o i Sihone, mpanjaka' i Amore nimoneñe e Khesboney.

³ Aa le natolo' IEHOVÀ Andrianañaharentika am-pitàñ-tika ka t'i Oge mpanjaka' i Basane naho ondati'e iabio, le rinotsan-tika vaho tsy nengantsehang'a'e. ⁴ Ie amy zay, tinavan-tika o rova'e iabio; le tsy teo ty rova'e tsy tinavan-tika—rova enempolo, ze hene tane' i Argobe, ty fifehea' i Oge e Basane ao. ⁵ Songa narovañe an-kijoly abo

o rovao, lalambey naho sikadañe, tovo' irezay o tanàñe tsi-fotofoto tsy aman-kijolio. ⁶ Fonga binaibain-tika hambañe ami'ty nanoan-tika i Sihone mpanjaka' i Khesbone, songa zinaman-tika ze lahilahy naho rakemba vaho keleiañe amy ze rova iaby. ⁷ Fe hene rinamben-tika ze añombe naho vara amo rovao ho tsindroke.

⁸ Le tinavan-tika boak'am-pitàm-panjaka nte-Amore roe amy andro zay ty tane alafe' Iardeney atoy mifototse amy saka Arnoney pak' am-bohi-Kermone aña; ⁹ (Atao' o nte-Tsidoneo ty hoe Sirione ty Kermone, le atao' o nte-Amoreo ty hoe Senire;) ¹⁰ le ze rova an-tanemira ey, naho i Gilàde iaby le i Basane iaby, pake Salkà aña vaho i Edrey, o rova am-pifehea' i Oge nte-Basaneo. ¹¹ I Oge mpanjaka' i Basane ty ni-sengaha' o fanalolahio; inao te fandream-by ty fandrea'e, mbe e Rabate ao zay amo ana' i Amoneo. Sive koho ty an-dava'e naho efatse koho ty ampohe'e an-kiho tsotra.

¹² Le natoloko amo nte-Reobeneo naho amo nte-Gadeo i tane rinamben-tika amy andro zaiy, boak' Aroere aña'olo' i saka Arnoney naho ty tampa' i Vohi-Gilàdey, naho o rova'eo. ¹³ Le natoloko amy vakim-pifokoa' i Menasèy ty sisá' i Gilade naho i Basane iaby, toe ty fifehea' i Oge, le nitokaveñe ty hoe tanem-panalolahy ze hene tane' i Argobe mitraoke amy Basane iaby. ¹⁴ Iaire ana' i Menasè ty nandrambe ty tane'i Argobe pak'aña'olo' i Gesory naho i Maàkaty aña vaho nitokave'e amy tahina'ey ty hoe: Basane-kavote-Iaire pake henane. ¹⁵ Le natoloko amy Makire ty Gilade. ¹⁶ Le natoloko amo nte-Reobeneo

naho amo nte-Gadeo ty tane boake Gilade pak' an-tsaka' Arnone, ty aivo' i vavataney ro efe'e, pak' an-tsaka' Iabòke eo, ty efe-tane' o ana' i Amoneo; ¹⁷ naho i tane Miray, Iardeney ty efe'e, le boak'e Kinerete pak' an-dria' i antanemira, i ria-tsiray, am-potom-piroroña' i Asdote-Pisgà maniñanañe.

¹⁸ Le hoe ty nandiliako anahareo henane zay: Fa natolo' IEHOVÀ Andrianañahare' areo ho fanaña' areo o tane atoio le hitsake reke-pialiañe aolo' o rahalahi' areo ana' Israeleo ze mahatan-defo ama' areo iaby. ¹⁹ Fe hidõñe amo rova natoloko anahareoo o vali' areoo, o keleia' areoo, naho o añombe' areoo (apotako te maro ty añombe' areo); ²⁰ aa naho nampitofà' IEHOVÀ manahak' anahareo o rahalahi' areoo, naho fa nitobe'a' iareo ka ty tane natolo' IEHOVÀ Andrianañahare' areo alafe' Iardeney aña, zay vaho himpoly nahareo—ze fonga ondaty—mb' an-tane'e mb'eo, i natoloko anahareoy.

²¹ Le nafantoko am' Iehosoa amy andro zay ty hoe, Toe hene nioni-pihaino'o ty nanoe' IEHOVÀ Andrianañahare'o i mpanjaka roe rey, le zay ka ty hanoe' IEHOVÀ ze fifeheañe irangà' areo. ²² Ko ihembaña' areo fa IEHOVÀ Andrianañahare' areo ty mialy ho anahareo.

Talake boak'e Pisgà

²³ Ie amy zay, nihalaly am' IEHOVÀ raho ami'ty hoe: ²⁴ O Talè IEHOVÀ, ie vaho niorotse nampiboake ty hajabahina'o naho ty haozara'o ami'ty mpitoro'o, le ia ty ndrahare an-dikerañe ao ndra an-tane atoy ty mahafitoloñe hambañe amo anoe'oo naho o sata'o ra'eladio? ²⁵ Ehe

te henga'o hitsake mb'eo raho hahatreavako i tane fanjaka alafe' Iardene añey, o vohibohitse soao naho i Lebanonone. ²⁶ F'ie niviñera' IEHOVÀ ty ama' areo le tsy nihaoñe'e. Hoe t'IEHOVÀ amako, Fa eneñe i azoy! ko isaontsia'o ka. ²⁷ Miañambonea mb' an-dengo' i Pisgà mb'eo le miandrà makandrefa naho mañavaratse naho mañatimo naho maniñanañe eñe. Italakeso am-pihaino, f'ie tsy hitsake Iardeney. ²⁸ Afantoho t'Iehosoa naho osiho vaho haozaro, amy t'ie ro hitsake hiaolo ondaty retia, le ie ty hampandova iareo o tane ho isa'oo. ²⁹ Aa le nitamañe ambavatane tandrife i Bete-piore eo tika.

4

Mandily Fivohorañe t'i Mosè

¹ Ie amy zao ry Israele, janjiño o fañè naho pepetse añòhako anahareo hanoeñeо, soa t'ie ho veloñe hahafimoake vaho handova i tane atolo' IEHOVÀ Andrianañaharen-droae' areo ama'areoy. ² Ko tovoña' areo o tsara liliekoo naho ko añafahañe*, vaho ambeno o lili' IEHOVÀ Andrianañahare' areo afantoko ama' areoo.

³ Niisam-pihaino'areo ty nanoe' IEHOVÀ amy Baale-Peore, ty amo fonga ondaty nañorike i Baale-Peoreo; fa narotsa' IEHOVÀ Andrianañahare'o ama'areo irezay—indaty nañorike i Baal-peore rey. , ⁴ f'ie nifahatse am' IEHOVÀ Andrianañahare' areo, le songa veloñe androany.

⁵ Ingo te nanareko o fañè naho pepetse nafanto' IEHOVÀ Andrianañahareko amakoo hañoriha' areo an-tane himoaha' areo ho lovae' areo

* ^{4:2} Its 12:32, Rzs 30:6, Ben 22:18-19

henaneo. ⁶ Aa le oriho naho anò, fa zay ty hihi' areo naho ty hilala' areo am-pahaisaha' ondatio, le ie mahajanjiñe o hene fañèo ro hanao ty hoe: Toe ondaty mahihitse naho mahilala ty foko ra'elahy tiañe. ⁷ Fa ia ty foko amandrahare hañirinkiriñe IEHOVÀ Andrianañaharentika, mpanoiñe ndra mbia' mbia ikanjiantika. ⁸ Ia ka ty foko amam-pañè naho fepètse vantañe manahake i Hake fonitse taroñeko ama' areo androaniy.

⁹ Aa le mitomira, vontitiro añ' arofo tsy mone handikofa' areo o raha niisam-pihaino' areoo vaho ko anga' areo himolaotse am-pitsakoreañe amo hene andro hiveloma' areoo; fe ampaharendreho o ana' areoo naho o afe' areoo, ¹⁰ mentsake i nijohaña' areo añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare' areo e Korebey, ie nanao ty hoe amako t'IEHOVÀ, Atontono ondatio hijanjiñe o fivolakoo, hioha' iareo ty hañeveñ' amako amo hene andro hiveloma' iareo an-tane atoio, vaho hanare' iereo hanao zay ka o keleia'eo. ¹¹ Aa ie nitotoke mb'eo le nijohañe ambane' i vohitsey, naho nilebalebà' ty afo naneñateña i likerañey i vohitsey ie nisaroñan-drahoñe nimoromoroñe. ¹² Le nitsara ama' areo boak'amy afoy t'IEHOVÀ. Jinanji' areo ty feo' i tsaray, fe tsy niisa' areo ty vinta'e, i fiarañanañañey avao. ¹³ Tsinei'e ama' areo i fañina linili'e ama' areo horiheñey: i tsara folo pinate'e am-bato roe rey. ¹⁴ Le nafanto' IEHOVÀ amako henane zay ty hañohako anahareo o fañè naho fepètse hañoriha' areo an-tane hitsaha' areo ho lovaeñeo.

¹⁵ Aa kanao tsy nahaonim-bintañe nahareo te

nitsara ama' areo e Korebe aña boak'añ' afo ao t'IEHOVÀ, le mitomira, ¹⁶ tsy mone hameta vatañe am-pitseneañe sareñ-draha ho anahareo ami'ty vintañ' inoñ' inoñe—ke lahy he ampela, ¹⁷ ke amam-bintam-bibi' ty tane toy, he amam-bintam-boroñe aman' elatse mitiliñe amo tiokeo, ¹⁸ ke amam-bintan-draha milalilaly an-tane, he amam-binta' ze fiañe an-drano ambane' tane ao. ¹⁹ Le he miandra mb' andikerañey rehe mahaisake i àndroy, i volañey, naho o vasiañeo, naho i valobohòn-dikerañey, vaho mivik' mb'a-ma'e naho mibabok' ama'e hitoroñe irezay, o natolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o amy ze kila ondaty ambanen-dikerañeo. ²⁰ Fe rinambe' IEHOVÀ nahareo le hinaha'e amy fampitranaham-biy ao, boake Mitsraime aña, ho ondatim-panaña'e: le ie henaneo.

²¹ Ie amy zao niviñetse amako t'IEHOVÀ ty ama' areo, ie nametse te tsy hitsahako Iardeney vaho tsy himoahako i tane fanjaka atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo ho lovay; ²² f'ie hikenkañe an-tane atoy, tsy hitsake Iardeney; f'inahareo ro hitsake naho hitavañe i tane fanjakay.

²³ Aa le mitaoa tsy handikofa' areo i fañina nanoe' IEHOVÀ Andrianañahare' areo ama' areoy ke hitsene sareñ-bintañe, ke sareñ-inoñ' inoñe nandrara' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo. ²⁴ Fa afo mahaforototo t'IEHOVÀ Andrianañahare'o, Andrianañahare Mpamarahy.

²⁵ Ie nahatoly anake naho afe naho fainerañerañe ela an-tane ao, naho manao hakarapiloña am-pitseneañe sareñ-bintañe ke sareñ-inoñ' inoñe vaho manao tiva am-pivazoho'a'

IEHOVÀ Andrianañahare'o, hikaiha' areo ty haviñera'e, ²⁶ le ho koiheko henaneo i likerañey naho ty tane toy hitalily ama' areo t'ie kila hihomak' aniany an-tane himoaha' areo am-pitsahañe Iardeney, handova' areo, le tsy ho lava-ohatse fa ho vata'e mongoreñe. ²⁷ Ie hampiparaitahe' IEHOVÀ am' ondatio aña; toe tsy ampeampe ty ho sehanga' areo amo kilakila ondaty handroaha' IEHOVÀ anahareoo. ²⁸ Ho toroñe' areo aña ty 'ndrahare rinanjim-pitá' ondaty; hatae naho vato, songa tsy mahatrea, tsy mahatsanoñe, tsy maha-filintseñe vaho tsy maha-antsoñe.

²⁹ Aa ie aña ro hipiaia' areo IEHOVÀ Andrianañahare'o, le ho oni'o naho tsoehe'o añ-kaampon'arofo[†] naho an-kaliforam-pañovala. ³⁰ Ie ami'ty falovilovia'o, naho fa hene nifetsaha' irezay amo andro añaeo, le himpoly am' IEHOVÀ Andrianañahare'o vaho ho haoñe'o i fiarañanaña'ey; ³¹ Amy te Andrianañahare tretram-po t'IEHOVÀ Andrianañahare'o, tsy haforintse'e, tsy hampimodoe'e; tsy ho haliño'e i fañina aman-droae'o nifantà'e am' iereoy.

³² Ie amy zao añontaneo o sa haehaeo, o taolo'oo, ampara' i andro nitsenen' Añahare ondaty an-tane atoio; añontaneo boak' añ'olondikerañ' aña pak' añ'olo'e ka; he teo ty nifetsahan-draha tsitantane hoe itiañe, ke eo ty nahajanjin-ty mañirinkiriñe aze? ³³ Aa vaho eo hao t'indaty nahajanjiñe ty fiarañanañan' Añahare nitsara ama'e boak' añ'afó ao, manahake i jinanji'oy, t'ie mbe veloñe? ³⁴ Hera

[†] 4:29 Iir 29:13

teo ty 'ndrahare nimane hangalake foko ho am-bata'e boak' amo kilakila' ondatio am-pitsohañe naho am-biloñe naho an-draha tsit-tantane vaho añ' aly, andela-pitâñe maozatse naho am-pitâñe natora-kitsy, am-pampiboahan-kaozarañe mahalatsa manahake o hene nanoe' IEHOVÀ Andrianañahare' areo ho anahareo e Mitsraime aña añatrefam-pihaino'oo? ³⁵ Ie nampiboahañe ama'o, hatokisa'o te toe Andrianañahare t'IEHOVÀ; le tsy eo naho tsy ie avao. ³⁶ Nampijanjiñe'e azo boak'andikerañe ao ty fiarañanañe'e hanoroa'e azo, naho nampiboaha'e an-tane atoy ty afo'e jabajaba, vaho jinanji'o boak' amy afoy o tsara'eo. ³⁷ Kanao nikokoa'e o roae'oo, le jinobo'e o tariratse nandimbe iareoo, naho nampiengà'e i Mitsraime amy fiatrefa'e naho an-kaozara'e ra'elahy ³⁸ hanoe'e soik' aolo'o eo o rofoko maozatse naho bey te ama'oo, hampihova'e azo ao, hitolora'e i tane' iareoy ho lova'o, le ie henaneo.

³⁹ Aa le mahafohina androany vaho vontitiro añ' arofo ao te Andrianañahare andikerañe ao naho an-tane ambane'e atoy t'IEHOVÀ, tsy amantovo'e. ⁴⁰ Ambeno o fañè'eo naho o lili'eo; o andiliako azo androanio hahasoa azo naho ty tariratse hanonjohy azo soa t'ie ho tamañe an-tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo ho nainai'e donia.

Rova Fitsolohañe Atiñana' Iardeney

⁴¹ Le navì' i Mosè ty rova telo alafe' Iardeney mb'am-panjiriha' i àndroy mb' atoy ⁴² hivoratsaha' ty namono-ondaty, ie namono

ondaty tsy an-tsatri'e, ie le lia'e tsy nimpirafe-lahy ama'e taolo, le mete hitriban-day mb'ami'ty raik' amy rova fitsolohañe rey himoneña'e: ⁴³ i Betsere am-patrambey an-tane mira ho a' o nte-Reòbeneo, i Ramote e Gileade ao ho a' o nte-Gadeo, vaho i Golane e Basane ao ho a' o nte-Menasèo.

Taro'e Faharoe

⁴⁴ Zao ty Hake nitaroñe' i Mosè amo ana' Israeleo. ⁴⁵ Zao o taroñe naho fañè naho fepètse nisaontsie' i Mosè amo ana' Israeleo, ie fa niavotse i Mitsraimeo, ⁴⁶ alafe' Iardeney atoy am-bavatane tandrife i Bete-peore, an-tane' i Sihone mpanjaka' i Amore nimoneñe e Khesbone, i ginio' i Mosè naho o ana' Israeleo, ie fa nienga i Mitsraimey. ⁴⁷ Nimoneña' iereo i taney naho an-tane' i Oge mpanjaka' i Basane, ty mpanjaka roe' o nte-Amoreo alafe' Iardeney mb' am-panjirihan' andro atoañe, ⁴⁸ mifototse e Aroere añ'olom-bavatane Arnone eo pak' am-bohi-Sione aña (i Kermònè zay) ⁴⁹ naho i ratraratra iaby atiñana' Iardene añaey pak' andRiak'Arabà ampoton-kerakera' i Pisgà eo.

5

Ty Tsara Folo Avo. 20.1-17

¹ Kinoi' i Mosè t'Israele iaby, le nanoe'e ty hoe: Janjiño ry Israele, o fañè naho fepètse taroñeko an-dravembia' areo androanio: le ianaro naho itomiro vaho anò. ² Nifañina amantika e Korebe aña t'IEHOVÀ Andrianañaharen-tika; ³ tsy o roaen-tikañeo ty nifañina' IEHOVÀ fa itika, eka itikañe, itika veloñ' etoañe henanekeo.

⁴ Nifanaontsy am-piatrefan-daharañe ama' areo t'IEHOVÀ boak' am-bohitse ey; hirik' amy afoy ao, (⁵ Nijohañe añivo' IEHOVÀ naho inahareo raho henane zay hampalangesako ama' areo ty tsara' IEHOVÀ, ie nañembañe anahareo i afoy vaho tsy nete nionjom-b' amy vohitsey mb'eo) nanao ty hoe:

⁶ Zaho IEHOVÀ Andrianañahare'o nampienga azo an-tane Mitsraime aña boak' an-trañom-pañondevozañe ao.

⁷ Tsy ho aman-drahare ila'e rehe naho tsy Zaho avao.

⁸ Ko mitsene saposampon-draha, ndra sareñ' inoñ' inoñe andikerañe ao, ndra an-tane am-bane'e atoy, ndra an-drano ambane' ty tane toy ao. ⁹ Ko ibokobokoa'o ndra italahoa'o; fa Zaho IEHOVÀ Andrianañahare'o ro Andrianañahare Mpamarahy, mandilo anake ami'ty hakeon-droae'e pak'an-tariratse faharoe naho fahatelo' o malaiñ' ahio, ¹⁰ f'ie manolotse fikokoa-migahiñe pak'an-tariratse faharivo' o mikoko ahy vaho miambene o lilikoo.

¹¹ Ko vaseñe tsy vente'e ty tahina' IEHOVÀ Andrianañahare'o, fa tsy havotso' IEHOVÀ ze mañamaivañe i tahina'ey.

¹² Ambeno ty andro Sabotse hampiavahañ' aze, ami'ty nandilia' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo. ¹³ Eneñ' andro ty hanoe'o ze hene tolondraha'o. ¹⁴ Fe andro Fitofa' IEHOVÀ Andrianañahare'o ty andro faha-fito; ko mifanehak' ama'e, ndra ihe ndra ty ana-dahi'o ndra ty anak' ampela'o ndra ty ondevo'o lahy ndra ampela, ndra ty añombe'o ndra ty borike'o ndra inoñ' inoñe amo hare'oo ndra o renetane mpimoneñe

an-drova'oo, soa te songa hitofa ka ondevo-lahy naho ampela'oo. ¹⁵ Tiahio t'ie niondevo an-tane Mitsraime aña le nampiengà' IEHOVÀ Andrianañahare'o an-dela-pitñañe maozatse naho am-pitñañe natora-kitsi'e; aa le linili' IEHOVÀ Andrianañahare'o te hambena'o ty andro Sabotse*.

¹⁶ Iasio ty rae'o naho i rene'o, ami'ty nandilia' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo, soa t'ie ho lava-andro naho ho soa tahi an-tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo.

¹⁷ Ko mañoho-doza.

Ko mangala-bali' ondaty,

Ko mampikametse,

Ko mitalily vilañe ondaty,

¹⁸ Ko mihañe ty vali' ondaty, le ko mitsikirìke ty anjomban-drañe'o ndra ty tete'e ndra ty ondevo'e lahy ndra ampela ndra ty vosi'e ndra ty borìke'e ndra inoñ'inoñe a ondatio.

I Mosè, Mpañalañalañe

Avo 20.18-21

¹⁹ Nipazahe' IEHOVÀ ami'ty valobohò' areo hirik' am-bohitse ey boak'añ'afó ao naho amy rahoñey naho amy hamoromoroñañey, ampiarañanañañe abo i tsaray vaho tsy nitovoñañé. Pinate'e an-dravem-bato roe izay, vaho natolo'e ahiko. ²⁰ Le nahajanjiñe i figurañanañañe boak' an-kamoromoroñañey nahareo, ie niforehete' ty afó i vohitsey, le nañarine ahy ze hene talèm-pifokoa' areo naho o androanavi' areoo; ²¹ le hoe ty asa' areo, Ingo te naboa' IEHOVÀ Andrianañaharentika amantika

* ^{5:15} Avo 20:10, 31:13-18, Mar 3:45

ty enge'e naho ty hajabahina'e le jinanjintika i fiarañanaña'ey boak' amy afoy ao, naho nionintika henane zay te toe mitsara ama' ondaty t'i Andrianañahare vaho mitambeloñe iereo. ²² Ie amy zao ino ty hivetraha'ay avao? Toe hamoroto anay o afo jabajabao naho mbe hijanjiñe ty fiarañanaña' IEHOVÀ Andrianañaharentika, le vata'e hikoromake. ²³ Fa ia amy ze hene atao nofotse ty nahajanjiñe ty fiarañanañan' Andrianañahare veloñe boak' aña'afó ao, manahake i nijanjiñen-tikañey vaho mbe nahatambeloñe? ²⁴ Miharinea mb'eo rehe, le janjiño ze hene tsarae' IEHOVÀ Andrianañaharentika. Le fonga taroño ama'ay ze nitsara' IEHOVÀ Andrianañaharentika ama'o, le hijanjiñe vaho hanoe'ay.

²⁵ Jinanji' IEHOVÀ o fisaontsi' areoo, i nisaontsia' areo amakoy, le hoe t'IEHOVÀ amako: Fa tsinanoko o entañe sinaontsi' ondatio ama'oo; le soa-fehe iaby o saontsi' iareoo. ²⁶ Ee te nanao hoe zao nainai'e ty arofo'iareo t'ie nañeveñe amako, naho nañambeñe o nandiliako iabio, soa te hanintsiñe nainai'e iereo naho o amori'iareoo. ²⁷ Akia arè, isaontsio himpolia' iareo mb'an-kiboho' iareo mb'eo. ²⁸ F'ihe, mijohaña marine ahy atoy le ho taroñeko ama'o ze hene Lily, naho fañè naho fepètse, hañòha'o iareo hañorike irezay an-tane atoloko iareo ho fanañañe aña.

²⁹ Aa asoao te hanoe' areo ze andilia' IEHOVÀ Andrianañahare' areo, tsy hiotake mb'am-pitànkavana ndra havia, ³⁰ fe horihe' areo amankahiti'e ze hene lala linili' IEHOVÀ Andrianañahare' areo, soa t'ie ho veloñe naho ho

tahie'e vaho ho lava haveloñe an-tane fanaña'
areo atoy.

6

Ty Lily Ra'elahy

¹ Intoy arè ty lily naho ty fañè naho o
fepetse linili' IEHOVÀ Andrianañahare' areo* ahy
hañòhañe anahareoo, hambenañe amy tane
hitsaha' areo ho tavaneñey, ² soa te hañeveña'o
t'IEHOVÀ Andrianañahare'o naho hambena'o ze
hene fañè'e naho fepètse andiliako azo, ihe
naho i ana'oy naho o anan' ana'oo amo andro
hiveloma'o iabio, soa t'ie ho lava-haveloñe.

³ Aa le mijanjiña, ry Israele, ambeno naho
ano, soa te ho tahie'e, hibodobodoa'o amy tane
orikorihen-dronono naho tanteley, amy nitsara'
IEHOVÀ Andrianañaharen-droae'o.

⁴ Mijanjiña ry Israele! IEHOVÀ Andria-
nañaharentika: raike t'IEHOVÀ. ⁵ Kokò t'IEHOVÀ
Andrianañahare'o an-kaàmpon' arofo'o naho
an-kaliforam-pañova'o vaho an-kaozara'o iaby.

⁶ Ambeno añ'arofo'o ao o tsara lilieko ama'o
androanio. ⁷ Anaro an-kahimbañañe o ana'oo,
le taroño naho miambesatse añ' anjomba'o ao
naho mañavelo amy lalañey naho am-pandrea'o
ao vaho am-pitroara'o. ⁸ Feheo am-pitá'o zay
ho viloñe naho reketo ho alama an-dahara'o eo
⁹ naho sokiro an-tokonan' anjomba'o eo vaho an-
dalamei'o eo.

Hatahata t'ie Manjehatse

¹⁰ Aa naho fa nampihovae' IEHOVÀ Andria-
nañahare'o amy tane nifantà'e aman-droae'o

* **6:1** Its 5:22

Avrahame naho Ietsake naho Iaàkobe hatolo'e azo, reke-drova jabajaba naho fanjàka tsy rinanji' areoy, ¹¹ naho anjomba pea ty raha soa tsy natsahe'o, kadaha hinaly tsy nihalie'o, tanem-baloboke naho firiritan-katae olive tsy naketsa'o—aa ie mikama ampara'te anjañe, ¹² asoao tsy handikofa'o t'IEHOVÀ nañavotse azo an-tane Mitsraime aña, boak' an-trañom-pañondevozañe ao. ¹³ IEHOVÀ Andrianañahare'o ty irevendreveña'o, ie ty hitoroña'o, vaho i tahina'ey avao ro ifantà'o.

¹⁴ Ko mañorike ndrahare ila'e, o ndrahare' ondaty mañohok' anahareoo, ¹⁵ amy te Andrianañahare mpamarahy añivo'o ao t'IEHOVÀ Andrianañahare'o; ke hiviañe ama'o ty fifombo' IEHOVÀ Andrianañahare'o vaho ho faopaohe'e an-tane atoy.

¹⁶ Ko mitsoke IEHOVÀ Andrianañahare' areo, manahake ty nitsoha' areo aze e Masà aña. ¹⁷ Fe ambeno an-kahimbañañe o lili' IEHOVÀ Andrianañahare' areoo naho o fañè'e naho fepè'e linili'e ama'oo. ¹⁸ Ano am-pivazohoá' IEHOVÀ ty hatò naho ty hasoa, hiraoraoa'o naho himoaha'o naho handova'o i tane soa nifantà' IEHOVÀ amandroe'oy, ¹⁹ vaho haronje'e aolo'o mb'eo ze fonga rafelahi'o, amy nitsarae' IEHOVÀ.

²⁰ Ie mañontane azo ty ana'o amo andro añaeo ty hoe, Ino ty foto' o taroñe naho fañè vaho fepetse nililie' IEHOVÀ Andrianañaharen-tika ama' areoo? ²¹ Le ty hoe ty ho saontsie'o amo ana'oo, Niondevo' i Parò e Mitsraime aña tika, fe nampiengà' IEHOVÀ boake Mitsraime ao an-dela-pitàm-patratse.

²² Nampiboake viloñe am-pitoloñañe ra'elahy naho nampalovilovy amy Mitsraime naho amy Parò vaho amo añ'anjomba'e iabio añatrefampihaïnontika t'IEHOVÀ. ²³ Navota'e boak'ao tika hampihovae'e atoy, hanolora'e antika i tane nampitamae'e am-panta te hatolo'e androaen-tikañey. ²⁴ Ie amy zay, linili' IEHOVÀ tika ty hañorike o hene fañèo, ty hañeveñe am' IEHOVÀ Andrianañaharen-tika ho fañasoàñe antika nainai'e, hampitambeloma'e antika, le hehe t'ie henaneo. ²⁵ Aa le havañonan-tika t'ie mañambeñé an-kahimbañañe o lili[†] IEHOVÀ Andrianañaharen-tikañeo, amy nandilia'e antikañey.

7

*Ondaty Jinoboñe
Avo. 34.10-16*

¹ Ie asese' IEHOVÀ Andrianañahare'o mb'amy tane himoaha'o naho ho tavane'oy, naho asiot-sio'e mb' aolo'o mb'eo ty fifeheañe maro: o nte-Kiteo, o nte-Girgaseo, o nte-Amoreo, o nte-Kanàneo, o nte-Perizeo, o nte-Kiveo, vaho o nte-Iebosèo, fifeheañe fito maozatse naho maro te ama'o, ² naho atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o ama'o vaho giohe'o, le tsy mete tsy mongore'o. Ko ifañina'o naho ko itretreza'o. ³ Ko ifangalam-baly, ko anolora'o anak' ampela o ana-dahi'eo ndra andrambesan' anak' ampela i ana-dahi'oy, ⁴ amy te hampiambohoe'e ty ana'o tsy hañorik' ahy hitoroñe ndrahare ila'e. Le hisolebotse

[†] 6:25 Sab 119:172, Ies 51:7

ama'o ty haviñera' IEHOVÀ vaho harotsa'e ani-any. ⁵ Fe inao ty hanoa'o iareo; demoho o kitreli' iareoo, kimokimoho o hazomanga' iareoo, naho firao o Asere' iareoo vaho ampiforototò an' afo o vongan-draha sinokitseo. ⁶ Ondaty miavake am' IEHOVÀ Andrianañahare'o rehe, ie jinobo' IEHOVÀ Andrianañahare'o amy ze kila ondaty ambone' ty tane toy ho vara'e.

⁷ Tsy t'ie nimaro ta ondaty ila'eo te napite' IEHOVÀ ama' areo ty fikokoñañe ndra ty fi-joboña'e, toe nitsiampe te amy ze hene ondaty; ⁸ fa ty fikoko'a' IEHOVÀ anahareo naho ty nañambena'e i fañina nifantà'e aman-droae' areoiy, ty nampiengà' IEHOVÀ anahareo andela-pità'e maozatse vaho nijebaña'e boak'amy trañom-pañondevozañey, hirik' am-pità' i Parò mpanjaka' i Mitsraimey. ⁹ Mahafohina arè te toe Andrianañahare t'IEHOVÀ Andrianañahare'o naho Andrianañahare migahiñe mpitam-pañina naho fiferenaiñañe amo mpikoko azeo vaho mañorike o lili'eo pak'an-tarira'e fah'arivo', ¹⁰ fe avaha'e an-dahara' o manjehatse azeo. Tsy malaon-dre fa valea'e an-tarehe'e eo ze malaiñe aze. ¹¹ Aa le ambeno ty lily naho o fañè naho fepetse andiliako azo androanio, vaho oriho.

*Tata t'ie mivohotse
Vol 26.1-13; Its 28.1-14*

¹² Ie amy zao, naho haoñe'o o fañè rezao naho ambena'o naho orihe'o, le havotinti' IEHOVÀ Andrianañahare'o ama'o i fañina naho fikokoñañe nifantà'e aman-droae'oy; ¹³ ho kokoa'e rehe, ho tahie'e vaho hampibobodoe'e; ho tahie'e ty vokan-kovi'o naho ty vokan-tane'o, ty

ampemba'o, ty divai'o naho ty mena'o naho ty fitomboa' o añombe'oo naho ty famorohotandia-rai'o amy tane nifañinà'e aman-droae'o hatolo'e azoy. ¹⁴ Ho soa-tahy amy ze kila ondaty rehe, tsy eo ty ho betsiterak' aman-dahilahy ndra ampela, vaho tsy ho pok'anake o añombe'oo. ¹⁵ Hafaha' IEHOVÀ ama'o ze hene hasilofañe naho tsy hafetsa'e ama'o o angorosy nifohi'o e Mitsraime añaeo, fe hapo'e amo malaiñ' azoo. ¹⁶ Fonga habotse'o ze ondaty atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo, ko iferenaiñam-pihaino'o vaho ko toroñe'o o ndrahare' iareoo fa ho fandrik' ama'o.

¹⁷ Ie manao ty hoe an-troke ao: Maro te amako o rofoko zao, aia ty hanoako soike iareo. ¹⁸ Ko ihembaña'o, tiahio avao ty na-noe' IEHOVÀ Andrianañahare'o amy Parò naho amy Mitsraime iaby, ¹⁹ o fitsohañe ra'elahy niisam-pihaino'oo, o vilõneo naho o raha tsitantaneo, i lela-pitâñe maozatsey naho i fitâñe natora-kitsi'e nañavota' IEHOVÀ Andrianañahare'o boak'añey, ro mbe hanoe' IEHOVÀ Andrianañahare'o amy ze hene ondaty irevendreveña'o, ²⁰ vaho hampisangitrife' IEHOVÀ Andrianañahare'o am' iareo ty fanenetse, ampara' te fonga mitantiry ze sehanga'e mietake. ²¹ Ko miriatsandry am' iareo, amy te añivo'o ao t'IEHOVÀ Andrianañahare'o; Andrianañahare jabahinake naho mampañeveñe. ²² Hasiotsio' IEHOVÀ Andrianañahare'o aolo'o mb'eo erike o rofoko rezay; f'ie tsy ho fonga mongore'o aniany tsy mone ho losotse ama'o o bibin-kivokeo. ²³ Toe hatolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o ama'o iereo,

vaho ho rotsahe'e am-pandrebahañe ra'elahy am-para' te zamane'e iaby. ²⁴ Hatolo'e am-pit  o o mpanjaka'eo vaho ho faopaohe'o ambanendikera  e atoy ty tahina' iareo, tsy eo t'indaty hahafiatreatre azo, am-para' te narotsa'o. ²⁵ Ho forototoe' areo ze saren-drahare' iareo. Ko tsikirihe'o ty volafoty ndra volamena ama'e ndra mandrambe aze ho azo, fa ho fandrik' ama'o, toe tiva amy IEHOV   Andriana  ahare'o. ²⁶ Ko minday raha tiva a  anjomba'o ao ke hindre haf  tse ama'e rehe. Vata'e hejeo naho apoho hoe mampangory, ie fa navike harotsake.

8

Ko mandikoke an'Andriana  ahare

¹ Mitomira, hambena' areo ze hene' lily lilieko ama'o androany, soa t'ie ho velo  ne naho hibodobodo te hizilik' ao naho handova i tane nampitama' IEHOV   aman-droae' areo am-pantay.

² Tiahio o l  la  ne iaby niaoloa' IEHOV   Andriana  ahare'o azo amy tao  ne efa-polo andratraratra a  ne reio, ie nampireke naho nit-sok' azo haharendreke ze a  n' arofo'o ao, he hambena'o o lili'eo ke tsie. ³ Toe nampireha'e, le nampisalikoa'e, vaho nanjotsoa'e mane tsy nifohi'o naho tsy nifohin-droae'o, hampahafo-hina'e te tsy mahakama avao ty mahavelo  n' ondaty; fa ze tsara miboak' am-palie' IEHOV   ro mahavelo  ne' ondaty*. ⁴ Tsy nikoneatse ama'o ty saro'o vaho tsy nivonto ty fandia'o i efa-polo tao  ne rezay. ⁵ Mahafohina a  n' arofo te manahake

* ^{8:3} Mat 4:4, Lke 4:4

ty fandilovan-drae ty ana'e ty andilova' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo. ⁶ Aa le ambeno o lili' IEHOVÀ Andrianañahare'oo am-pañaveloañe andala'e eo vaho am-pañeveñañe ama'e.

⁷ Amy te manese azo mb'an-tane soa ao t'IEHOVÀ Andrianañahare'o, tane ikararahan-torahañe naho rano migangoañe le rano mion-joñe boak' am-bavatane naho am-bohibohitse, ⁸ tanem-bare-bolè naho vare hordea, amam-bahe naho sakoñañe vaho [†]raketa, tane aman-katae olive naho tantele, ⁹ tane hikama'o mahakama fa tsy hiereña, hiaiña'o añoleñañe, tane amambato viñe vaho am-bohi'e ao ty hihalia'o torisike.

¹⁰ Ie fa nikama naho ànjan-drehe le andriaño t'IEHOVÀ Andrianañahare'o ty amy tane fanjàka natolo'e azoy. ¹¹ Mitomira tsy handikok' am' IEHOVÀ Andrianañahare'o, tsy hañorike o lili'eo naho o fañè'eo vaho o fepè'e lilieko ama'o androanio. ¹² Kera, ie fa nikama vaho àンjañe, naho fa nandranjy anjomba soa, naho imoneña'o, ¹³ naho mihamaro o añombe'oo naho o lia-rai'oo, naho mitombo ty volafoty naho volamena'o, naho miraorao ze he'e ama'o, ¹⁴ le hirengevoke ty arofo'o vaho handikof'a'o t'IEHOVÀ Andrianañahare'o nañavotse azo antane Mitsraime an-trañom-pañondevozañe ao, ¹⁵ i niaolo azo hiranga i fatram-bey hene-hene naharevendreveñey; i ratraratra maike lifotse merem-boreke naho kalengo añey, le nampidoandoaña'e rano boak' am-bato-paike ao, ¹⁶ naho nanjotsoa'e mane tsy nahazatse an-droae'o am-patrañe ao, hampireke vaho

[†] 8:8 toe ampongabeindañitse

hamente azo, hañasoà'e am-pigadoñañe aña,
¹⁷ ke hitsakore añ'arofo'o ao rehe ty hoe, Ty
 haozarako naho ty hafatraran-tañako ty nanon-
 tonako o varako zao. ¹⁸ Tiahio t'IEHOVÀ Andrianañahare'o, amy t'ie ty mampaozatse azo
 hahavoria'o vara, hamentea'e i fañina nifantà'e
 aman-droae'oy le mbe ie henanekeo.

¹⁹ Aa ke ho haliño'o t'IEHOVÀ Andriana-
 ñahare'o hañoriha'o ty ndrahare ila'e hi-
 toroña'o naho hiambanea'o, fa ataliliko ana-
 hareo androany t'ie tsy mete tsy hivetrake
²⁰ naho hihomake manahake o rofoko rotsahe'
 IEHOVÀ aolo' areo mb'eoo amy te tsy hinao' areo
 ty fiarañanaña' IEHOVÀ Andrianañahare' areo.

9

Ty Valem-Piolañe aman' Añahare Avo 32.1-35

¹ Mijanjiña ry Israele! Fa hitsake Iardeney
 rehe te anito himoaha'o, ho tavane'o ty rofoko
 bey naho maozatse te ama'o, rova jabajaba,
 aman-kijoly miningoningo mb' andikerañe ey;
² ondaty fatratse naho mioalajoala o anan-te-
 Anakeo, toe fohi'o, vaho jinanji'o ty ama'e ty
 hoe, Ia ty mahafijohañe aolo' o nte-Anakeo?
³ Aa le mahafohina anito te hiaolo azo hitsake
 mb'eo manahake ty afo mamorototo t'IEHOVÀ
 Andrianañahare'o; ho rotsahe'e iereo vaho
 hampiambanè'e aolo'o eo, handroaha'o naho ho
 zamane'o aniany, amy nitsarae' IEHOVÀ ama'oy.

⁴ Ie hasiotsio' IEHOVÀ Andrianañahare'o aolo'o eo, le ko manao añ' arofo'o ao ty hoe, Ty havantañako ty nanesea' IEHOVÀ ahy himoneñako antane atoy, te mone ty halò-tsere' o fifeheañeo ty nandrooha' IEHOVÀ iareo aolo'o mb'eo. ⁵ Tsy ty havañona'o ndra ty havantañan' arofo'o ty hionjona'o hitavañe ty tane' iareo, te mone ty haratia' o fifelehañe retiañe ty aniora' IEHOVÀ Andrianañahare'o iareo aolo'o eo hañenefa' IEHOVÀ i nitsara'e am-panta aman-droae'oy, amy Avrahame, Ietsàke vaho Iakobe. ⁶ Mahafohina te tsy ty hamarentane'o ty anolora' IEHOVÀ Andrianañahare'o ama'o ty tane fiaintane toy hitavana'o, ihe foko gan-katoke.

⁷ Tiahio, le ko haliño ty nampiviñera'o IEHOVÀ Andrianañahare'o am-patrambey aña; toe niola am' IEHOVÀ nahareo mifototse amy andro niavota'o an-tane Mitsraimey am-para' te nipok'atoy. ⁸ Mbore nampiviñere' areo e Korebe aña t'IEHOVÀ, le akore ty haviñera' IEHOVÀ ama' areo kanao ho zinama'e. ⁹ Zaho niañambone' i vohitsey handrambe i ravembato rey, i ravem-batom-pañina nanoe' IEHOVÀ ho anahareoy, ie nitambatse am-bohitse ey efapolo andro naho efa-polo haleñe, tsy nihinan-kane tsy ninon-drano. ¹⁰ Le natolo' IEHOVÀ ahy i ravem-bato roe sinokin-drambom-pitàn' Añahare rey; ama'e eo ze hene tsara nitsarae' IEHOVÀ ama' areo boak' aña afo ao amy vohitsey aña andro' i valobohòkey. ¹¹ Ie nimodo i efapolo andro naho efa-polo haleñe rey le natolo' IEHOVÀ ahiko i ravem-bato roe rey, i ravem-pañina rey. ¹² Le hoe t'IEHOVÀ amako, Mióngaha,

naho mizotsoa mb'eo masìka amy te nameta vatañe ondaty nente'o boake Mitsraimeo, nitsile aniany amy lalañe linilikò am'iareo horiheñey, nampitranake sareñ-draha.

¹³ Mbore nitsara amako t'IEHOVÀ, ami'ty hoe, Fa nitreako ondaty retiañe, toe gan-katoke ondatio. ¹⁴ Apoho habaibaiko iareo le ho fòrako ambanen-dikerañe ao ty tahina' iareo vaho hanœko foko maozatse rehe, ho jabajaba te am' iereo.

¹⁵ Aa le nitolike raho nizotso amy vohitsey ie nisolebotse iaby i vohitsey; an-tañako roe i ravem-pañina roe rey. ¹⁶ Le nitreako t'ie vata'e nanao hakeo am' IEHOVÀ Andrianañahare' areo amy nampitranaha' areo sare baniay; nalisa nandifik' amy lalañe nandilia' IEHOVÀ. ¹⁷ Nivontitireko amy zao i rave'e roe rey le naret-sako boak' an-tañako roe vaho nivolentsañe añatrefam-pihaino' areo.

¹⁸ Nibabok' añatrefa' IEHOVÀ amy zao raho, manahake i teoy, efapolo andro nahoefa-polo haleñe, tsy nihinan-kane tsy ninon-drano ty amo hakeo nanoe' areo iabio naho nanao haratiañe añatrefa' IEHOVÀ hampiviñetse aze. ¹⁹ Fa nihemban-draho ami'ty filoroloron-kaviñera' IEHOVÀ ama' areo hera harotsa'e, fe nañaoñ' ahy henane zay ka t'IEHOVÀ. ²⁰ Akore ty haviñera' IEHOVÀ amy Aharone kanao ho nañohofa'e loza, fe nihalaliako ka henane zay. ²¹ Rinambeko amy zao ty tahi' areo, i bania maleotse natrana' areoy, le finorototoko añ'afó ao naho dinemodemoko naho linisako ho bo'e, eka ndra pilipito'e ampara' te ni-deboke vaho nahifiko amy torahañe

mikararake boak' am-bohitsey i lembo'ey.

²² Mbore nampiviñere' areo t'IEHOVÀ e Taberà naho e Masà, naho e Kibrote-hatavà aña. ²³ Le ie nirahe' IEHOVÀ mb'e Kadese-barnea mb'eo ami'ty hoe, Mionjona, tavano i tane natoloko anahareoy, le niola amy nandilia' IEHOVÀ Andrianañahare' areoy, tsy niantoke vaho tsy nijanjiñe i fiarañanaña'ey. ²⁴ Toe fa zineha' areo t'IEHOVÀ amo hene andro nafohinhako anahareoo.

²⁵ Aa le handro am-pohatse ty nibabohako añatrefa' IEHOVÀ, efa-polo andro naho efa-polo haleñé ty nibabohako ty amy tsinara' IEHOVÀ y t'ie hanjamañe anahareo, ²⁶ aa le nihalaly am' IEHOVÀ raho nanao ty hoe, Ry Talè IEHOVÀ, ko ampikoromahe'o ondati'oo—o lova'oo, o nijebañé'o ami'ty hajabahina'o, ie nampiengà'o i Mitsraime am-pitâñe maozatseo. ²⁷ Tiahio i mpi-toro'o rey, i Avrahame, Ietsàke, naho Iakobe, le ko haoñé'o ty fanjehara' ondatio, ty halò-tsere' iareo naho o hakeo' iareoo, ²⁸ tsy mone hanao ty hoe i tane' nampiengà'o anaiy: Kanao tsy nahafanese iareo mb'an-tane nampitamae'e aña t'IEHOVÀ, mbore ami'ty fihejea'e, le nasese'e am-patrambey ao hikoromake; ²⁹ f'ie ondati'o naho lova'o, o nampiengà'o an-kaozara'o ra'elisy vaho am-pitâ'o natora-kitsio.

10

*Ty Ravem-bato Roe faha Roe
Avo 34.1-9*

¹ Hoe t'IEHOVÀ amako henane zay: Amatsiho vato roe manahake i teo rey, le miañambonea

mb'amako mb'am-bohitse atoy, vaho andranjio vata hatae. ² Ho sokireko amy ravem-bato rey i tsara tan-drave'e roe rey, i dinemo'o rey, le agodoño amy vatay ao. ³ Aa le nitsenèko vata ami'ty mendoraveñe naho namatsihako vato roe hambañe amy teo rey, vaho niañambone' i vohitsey raho nañotrotro i vato roe rey antañako. ⁴ Le sinoki'e amy vato rey hambañe amy tsara sinokitse taoloy, i tsara folo nitseize' IEHOVÀ ama' areo boak' añ'afó ao amy andro' i favoriy rey; vaho natolo' IEHOVÀ ahiko. ⁵ Aa le nitolike raho nizotso amy vohitsey, vaho najoko amy vata rinanjikoy i rave'e rey; ao iereo henaneo, amy nandilia' IEHOVÀ amakoy.

⁶ (Nañavelo hirik'e Birote-bene-iaakane pak'e Moserà o ana'Israeleo, le eo ty nihomaha' i Aharone, vaho ao ty nandentehañe aze; nandimbe aze ho mpisoroñe t'i Elazare ana'e. ⁷ Boak' ao nañavelo mb'e Godgoda mb'eo iereo, le hirik'e Godgoda mb'e Iotbatà, tane fikararahan-torahañe.)

⁸ Tamy andro zay le navahe' IEHOVÀ ty fifokoa' i Levy ho mpitarazo i vatam-pañina' IEHOVÀ y naho hijohañe añatrefa' IEHOVÀ hitoroñe aze vaho hitata ami'ty tahina'e ampara' henane. ⁹ Aa le tsy aman' anjara ndra lova amo rolongo'eo t'i Levy; IEHOVÀ ro lova'e amy nitsara' IEHOVÀ Andrianañahare'o ama'ey.

¹⁰ Nitambatse am-bohitse ao efa-polo andro naho efa-polo halen-draho, manahake tam-baloha'ey. Le mbe nijaniñe ahy amy andro zay ka t'IEHOVÀ, le tsy nisatrie' IEHOVÀ ty hanjamañe

azo. ¹¹ Hoe t'IEHOVÀ amako: Miongaha, akia, mionjona aolo' ondatio mb'eo, himoaha' iareo ao, hitavañe i tane natoloko an-droae' iareo am-pantay.

Ty Figadoñə' o Lilio

¹² Ie amy zao ry Israele, inom-bao ty ipaia' IEHOVÀ Andrianañahare'o? Naho tsy ty hañeveñe am' IEHOVÀ Andrianañahare'o, ty hañavelo amo lala'e iabio, ty hikoko aze naho ty hitoroñe IEHOVÀ Andrianañahare'o an-kaampon' arofo naho an-kaliforam-pañòva, ¹³ ty hiambena'o o lili' IEHOVÀ naho o fañè'e lirieko anito hahasoa azoo. ¹⁴ Ingo a' IEHOVÀ Andrianañahare'o i likerañey naho o andindindikerañeo, naho ty tane toy reketse ze he'e ama'e, ¹⁵ fe nahafale IEHOVÀ o roae'oo, nikokoa'e naho jinobo'e o tarira' iareo nifandimbeo: inahareo 'nio, ambone' ze kila ondaty*; le ie henaneo. ¹⁶ Savaro arè ty ofon' arofo' areo†, le ko manjehatse ka. ¹⁷ Amy te Andrianañaharen-drahare naho Talèn-talè t'IEHOVÀ Andrianañahare' areo; Andrianañahare jabahinake naho maozatse naho mampañeveñe; tsy mpirihy, tsy mandrambe vokàñe; ¹⁸ omea'e to ty bode-rae naho ty vantotse, kokoa'e ty renetane, anjotsoa'e mahakama vaho tolora'e sikiñe. ¹⁹ Aa le kokò o ambahinio, amy t'ie nirenetane an-tane Mitsraime ao ka.

²⁰ Mañeveña am'IEHOVÀ Andrianañahare'o, ie avao ty italahoa'o naho ie ty vontitire'o vaho

* **10:15** Its 7:6, 14:2, 26:8, Sab 135:4 † **10:16** Its 30:6-8, Rom 2:26-29, 1Ko 7:19

amy tahina'ey ty anoa'o fanta. ²¹ Ie ty fandrengea'o, ie t'i Andrianañahare'o nahafonitse o raha fiaintane naho halatsàñe nanoe'e am-pahaisaham-pihaino'oo. ²² Ondaty fitom-polo o roae'o nizotso mb'e Mitsraime mb'eoo, le hehe t'ie nampamorohote' IEHOVÀ Andrianañahare'o hoe o vasian-dikerañeо.

11

Tambem-Pivohorañe

¹ Aa le kokò t'IEHOVÀ Andrianañahare'o naho tomiro nainai'e o nampiambena'eo*, o fañè'eo, o fepè'eo, vaho o lili'eo. ² Le mahafohina anito te tsy o ana' areoo ty ivolañako, ie mbe tsy maharendreke naho tsy nahatrea ty fanampiha' IEHOVÀ Andrianañahare' areo, naho ty hajabahina'e naho ty fità'e maozatse vaho i sira'e natora-kitsiy, ³ o vilo'eo naho ze hene fitoloñañe nanoe'e e Mitsraime ao amy Parò mpanjaka' i Mitsraime naho amo tane'eo; ⁴ ty nanoe'e o lahindefo' i Mitsraimeo naho o soavala reketse sarete'eo, te najorobo'e an-drano' i Ria-Binday o lahara' iareoo, ie nañoridañe anahareo, toly ndra nandrotsaha' IEHOVÀ pake henane; ⁵ naho o nanoe'e ama' areo ampatrambey ao ampara' ty nivotraha' areo atoio; ⁶ le ty nanoe'e i Datane naho i Abirame, ana'i Eliabe ana'i Reòbene, ie nanokake ty vava'e i taney, nampibotseke iareo rekets' o keleia'eo naho o kiboho'eo vaho ze fonga raha veloñe nañorike iareo, añivo' Israele iaby ao; ⁷ o fihaino' areoo

* **11:1** Fot 26:5

ro nahaisake ze hene fitoloñañe fanjàka nanoe' IEHOVÀO.

⁸ Ambeno arè ze hene lily lylieko androany, soa t'ie ho aman' ozatse hahafionjoñe hitsake mb' an-tane ho tavane' areo mb'eo, ⁹ vaho t'ie ho lava havelo amy tane nifantà' IEHOVÀ amandroae' areo hatolo'e iareo naho o tarira'eoy, tane orikorihen-dronono naho tantele.

¹⁰ Tsy hambañe an-tane Mitsraime niavota' areo i tane hiziliha' areo ho tavaneñey, i nitongisa' areo tabiry naho nanondraha' areo rano am-pandia hoe fanondrahan-golobon' añañey, ¹¹ te mone tane aman-kivohibohitse naho vavatane tondrahen-orañe boak' andikerañe i tane hitsaha' areo ho tavaneñey, ¹² tane ambena' IEHOVÀ Andrianañahare'o. Toe ama'e nainai'e boa-taom-pak' am-paran-taoñe o fihaino' IEHOVÀ Andrianañahare'oo.

¹³ Aa naho hambena' areo ze hene lily lylieko anahareo androany—ty hikoko IEHOVÀ Andrianañahare' areo, hitoroñe aze an-kàampon' arofo naho an-kaliforam-pañovala— ¹⁴ le hoe ty tsara'e: Hampahaviako orañe an-tsa'e ty tane' areo, i orañ' aloy naho i oram-para-ranoy, hahatontoña'o ty mahakama'o naho ty divai'o naho ty mena'o; ¹⁵ le hampitiriako ahetsé o fiandraza'oo ho a o hare'oo, le hikama rehe vaho ho anjañe. ¹⁶ Aa le mitomira tsy ho fañahieñe añañarofo, hitsile, hitoron-drahare tovo'e naho hiambaneñañe, ¹⁷ toly ndra hisolebotse ama' areo ty haviñera' IEHOVÀ vaho hagabe'e o likerañe tsy hizotsoa' i orañey, tsy hahavokara' i taney mahakama; le hikoromak' aniany nahareo amy tane soa natolo' IEHOVÀ anahareoy.

¹⁸ Aa le ahajao añ'arofo' areo ao naho am-paño[†]va' areo ao o taroko zao[‡] le rohizo am-pitá' areo ho viloñe, le reketo hoe alama añivom-pihaino' areo. ¹⁹ Anaro amo amori' areoo, le isaontsio naho miambesatse añ'anjomba'o ao naho midraidraitse an-dalañe ey naho mändre vaho mitroatse. ²⁰ Isokiro an-tokonan-dalañ' anjomba'o eo naho amo lalambei'oo, ²¹ soa te hitombo ty andro' areo naho ty andro' o ana' areoo amy tane nifantà' IEHOVÀ aman-droae' areo hatolo'e iareoy, ho mira amo andron-dikerañe ambone' ty tane toy eñeо.

²² Ie ambena' areo an-kahimbañäñe naho orihe' areo ze hene lily lilieko anahareo, ty hikokoa' areo IEHOVÀ Andrianañahare' areo naho hañavelo amo lala'e iabio vaho hitam-bozòtse ama'e, ²³ le hanoe' IEHOVÀ soik' aolo' areo mb'eo o fifeheañe iabio vaho ho tavane' areo o foko jabajaba naho maozatse te ama' areoo. ²⁴ Le ho anahareo ze hene tane liàmpandia' areo; mifototse am-patrambey aña naho e Libanone[‡] naho boak' amy oñey; le i oñe Peràtey pak'an-dRiak' ahandrefañe aña ty ho efe-tane' areo. ²⁵ Tsy eo t'indaty hahafiattrete ama' areo amy te hampihembañeñe naho ham-pirevendreveñe' IEHOVÀ Andrianañahare' areo ama' areo ze hene tane ho liàm-pandia' areo, amy nitsara'e ama' areoy.

²⁶ Ingo apoko añatrefa' areo androany ty tata naho ty fatse: ²⁷ i tatay, naho haoñe' areo o lili' IEHOVÀ Andrianañahare' areo lilieko androanio; ²⁸ i fatsey, naho tsy haoñe' areo o lili' IEHOVÀ

[†] **11:18** Its 5:22 [‡] **11:24** Libanone: rame foty

Andrianañahare' areoo, te mone mitsile hienga o lalañe andiliako androanio, hañoriha' areo o ndrahare ila'e tsy nifohi' areoo.

²⁹ Aa ie fa nasese' IEHOVÀ Andrianañahare'o mb'an-tane imoaha'o ho rambese'o ao, le havotra'o amy Vohin-Geriziy ty tata naho amy vohi-Ebàley ty fatse. ³⁰ Aa tsy alafe' Iardeney aña hao irezay, amy fitsofora' i àndroy añaey, an-tane' o nte-Kanàne mimoneña an-diolio§ tandrife i Gilgale aña añ' ila' o varo' i Moreoo?

³¹ Fa hitsake Iardeney mb'eo nahareo hitavaña i tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare' areoy, aa ie tavane' areo le himoneña' areo, ³² le hene ambeno naho oriho o fañè naho fepètse amantohako anahareo androanio.

12

Harotsake o Hazomanga Tsy ieo

¹ Inao o fañè naho fepètse tsy mahay tsy hambena'areo soa an-tane atolo' IEHOVÀ Andrianañaharen-droae'o azo ho lova'o amy ze hene andro hiveloma' areo an-tane atoy.

² Fonga ho rotsahe' areo ze toe-pitoroña' o rofoko ho tavane' areoo, ze ndrahare' iareo andengo' o vohitse aboo, naho ankaboa' o vohibohitseo vaho aña'alo' ze hene hatae leñé. ³ Ho fongore' areo o kitreli'eo le ho pozahé' areo o hazomanga'eo, le ho forototoe' areo an' afo o Aserimeo, le ho hatsafe' areo o saresarendrahare'eo vaho ho faohe' areo amy toetsey ty añara' iareo.

⁴ F'ie tsy hanoe' areo am' IEHOVÀ Andrianañahare' areo, ⁵ fa amy ze toetse ho joboñe' IEHOVÀ Andrianañahare' areo amo fifokoa' areo iabio, hampipoha'e ty tahina'e ho akiba'e, le zay ty hipiaia' areo aze, vaho eo ty hiheova'o. ⁶ Eo ty hindesa' areo o hisoroña' areoo, naho o banabanà' areoo, naho o engam-paha-folo' areoo, naho o engaem-pità' areoo, naho o nifantà' areoo naho o enga satrin' arofo' areoo vaho ty valohan' ana' o añombe' areoo naho o lia-rai' areoo. ⁷ Eo ka ty hikamà' areo naho o keleia' areoo, añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare' areo, le hirebek' amo hene tolom-pità' areo nitahia' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoo.

⁸ Tsy hanoe' areo ka o satan-tika henaneo, t'ie songa manao ze to am-pihaino'e avao, ⁹ amy te mboe tsy niheova' areo i fitofañe naho lova atolo' IEHOVÀ Andrianañahare' areo azoy. ¹⁰ Ie itsaha' areo Iardene himoneñe amy tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare' areo anahareo ho lovay, le ie ampitofà'e amo rafe-lahy miariseho iabio vaho imoneña'areo ampanintsiñañe; ¹¹ le eo ty toetse ho joboñe' IEHOVÀ Andrianañahare' areo hampimoneña'e ty tahina'e, eo ty hanesea' areo ze handiliako anahareo; le o hisoroñañe, naho o banabana' areoo naho o faha-folom-barà' areoo naho o engaem-pità' areoo, naho ze hene engam-panta nifantà' areo am' IEHOVÀ. ¹² Le hire-beke añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare' areo nahareo, ie naho o anadahi' areoo naho o anak' ampela' areoo naho ondevo lahy naho ampela' areoo naho i nte-Levy am-po-kijoli' areoy, ie tsy aman' anjara ndra lova ama' areo.

13 Mitomira tsy hañenga soroñe amy ze toetse isa'o añe, **14** te mone amy toetse ho joboñe' IEHOVÀ amo fifokoa'oy, ao ty hañenga'o o fisoroña'oo, le eo ty hanoa'o ze hene lilieko.

15 Ie amy zay mahazo mandenta naho mikama ze biby amy ze hene lalam-bei'o ao rehe, ze paia' ty tro'o amo fitahiañe natolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoo, ie sambe ho kamae' ty malio naho ty tsy malio, manahake t'ie tsebý ndra aiale*. **16** Fe tsy ho kamae'o ty lio'e; fa hadoa'o an-tane hoe rano.

17 Tsy ho kamae'o an-dalam-bei'o eo ka ze fahafolo' ty ampemba'o ndra ty divai'o ndra ty mena'o ndra ty valohan' ana' ty mpiraitro'o ndra ty mpirai-lia'o, ndra ze engam-panta nifantà'o, ndra ze enga satrin' arofo'o, ndra ze engaem-pitá'o. **18** F'ie ho kamae'o añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o amy toetse ho joboñe' IEHOVÀ Andrianañahare'oy, ihe naho ty anadahy naho anak' ampela'o naho ty ondevo-lahy naho ampela'o naho i nte-Levy an-tanà'oy; vaho hirebek' añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o rehe amy ze hene tolom-pitá'o. **19** Mitomira tsy haforintse'o i nte-Leviy, te ihe mbe veloñe antane atoy.

20 Aa ie ampigadagadañe' IEHOVÀ Andrianañahare'o ty tane'o amy nitsarà'e ama'oy, le hanao ty hoe rehe: Hihinan-kena raho, aa kanao hasijim-bata'o, le mete mikama hena rehe, ze hadrao'o iaby. **21** Aa ie lavitse azo i toetse jinobo' IEHOVÀ Andrianañahare'o hampipoha'e i tahina'eiy, le handenta amo mpirai-tro'oo rehe

* **12:15** Biby ly songa aman-tsifa

naho amo mpirai-lia'o natolo' IEHOVÀ azoo amy nandiliako azoy, le hikama an-tanà'o ao ze satrie' ty tro'o,²² manahake ty fikamañe o tsebý naho o aiàleo ty hikama'o aze; le songa mete ikama' ty malio naho ty tsy malio.

²³ Fe mifoneña tsy hikama ty lio'e: fa amy lio'ey ty havelo'e, le tsy hatrao'o fikama ami'ty hena i haveloñey. ²⁴ Tsy ho kamae'o zay fa hadoa'o an-tane eo hoe rano. ²⁵ Tsy hikama'o, soa te ho tahie'e rehe naho o ana'o manonjohy azoo ie manao ty fahiti'e am-pivazoho'a' IEHOVÀ.

²⁶ Fe o raha ama'o mete ho navì'oo naho ze nifantà'o ro hendese'o mb'amy toetse ho joboñey' IEHOVÀ mb'eo. ²⁷ Le hengae'o i hisoroña'oy, ty hena'e naho ty lio'e, amy kitreli' IEHOVÀ Andrianañahare'oy, le hadoa'o amy kitreli' IEHOVÀ Andrianañahare'oy ty lion' enga'o vaho ho kamae'o ty hena'e.

²⁸ Ambeno naho janjiño o tsara iaby lilieko azoo, soa t'ie hiraorao naho o ana'o handimbe azo kitro añ'afe'eo; ano ty soa naho ty hiti'e am-pivazoho'a' IEHOVÀ Andrianañahare'o.

²⁹ Aa ie aitoa' IEHOVÀ Andrianañahare'o aolo'o o fifeheñañe handenà'o ho tavane'oo naho lim-beza'o vaho fa mimoneñ' an-tane' iareo ao,³⁰ le mitaoa tsy ho tra-pandrike ami'ty fitsikombea'o iareo, ie mongoreñe aolo'o eo, le ko añontanea'o o ndrahare' iareoo ami'ty hoe, Aa vaho akore ty fitoroña' ondaty retìa o ndrahare' iareoo? hanoeko kat[†]. ³¹ Ko manao zay am' IEHOVÀ Andrianañahare'o, amy te ze atao hativàñe am'

[†] **12:30** Its 18:9, Sor 18:3, Iir 10:2, Iek 20:32, Efe 4:17, Pe I 4:3

IEHOVÀ, o raha vata'e heje'eo le fonga nanoe' iereo amo ndrahare' iareeo mbore sinodo' iareo añ'afó ao amo ndrahare'eo o ana-dahi'eo naho o anak'ampela'eo.

13

¹ Aa le ambeno naho oriho ze hene andiliako anahareo: ko anovoña'o vaho ko añafaha'o*.

Fampitsileañe mb'amy Fahasivey

² Aa naho miongan' ama'o ao ty mpitoky ndra ty mpañinofy nofy mitalily vi洛ne ndra raha tsitantane, ³ naho heneke i vi洛ney ndra i raha tsitantane natalili'ey vaho manao ty hoe re: Antao hañorike 'ndrahare ila'e (ze tsy nifohi' areo) naho hitoroñe iareo ⁴ Le ko iantofa'o i mpitokiy ndra i mpañinofiy, amy t'ie fitsoha' IEHOVÀ Andrianañahare' areo, haharofoana'e he toe kokoa' areo an-kaampon' arofo naho an-kaliforam-pañova t'IEHOVÀ Andrianañahare' areo. ⁵ IEHOVÀ Andrianañahare' areo ty horihe' areo, ie avao ty hañeveña' areo le o lili'eo ty hambena' areo, naho i fiarañanaña'ey ro haoñeñe, ie ty toroñe' areo vaho ie ty vontitire' areo. ⁶ Aa le havetrake i mpitokiy ndra i mpañinofy nofy, ie nivolam-piolâne am' IEHOVÀ Andrianañahare' areo nañavotse anahareo an-tane Mitsraime aña naho nijebañe anahareo amy trañom-pañondevozañey, handronjea'e azo hisitak' amy lala' linili' IEHOVÀ Andrianañahare'o hañaveloa'oy. Aa le mongoro o sata raty ama'oo.

* **13:1** Its 4:2, Rzs 30:6, Ben 22:18-19

⁷ Aa naho mitangogo hanigike azo ty raha-lahi'o, ke ty anan-drene'o, he ty ana-dahi'o, ke ty anak' ampela'o, he i valy fetrehe'oy, ke i atehena'o longo-sarotsey, manao ama'o ty hoe, Antao hitoron-drahare ila'e (ze mbe lia'e tsy niisa'o ndra o roae'oo, ⁸ te mone ndrahare' ondaty mañohok' azoo, marine azo, ke lavitse azo, añ'olo' ty tane toy pak'añ'ila'e aña,) ⁹ le ko miantok' aze ndra mañaoñe aze, ko tretrezem-pihaino'o, ko arova'o vaho ko mañetak' aze, ¹⁰ f'ie tsy mete tsy vonoe'o le ty fità'o ro hionjoñe hamofok' aze valoha'e ho rotsaheñe vaho ho tonjohiza' ty fità' ondaty iabio. ¹¹ Retsaho vato hivetraha'e amy t'ie nipay hanintak' azo am' IEHOVÀ Andrianañahare'o nañavotse azo an-tane Mitsraime aña naho an-trañom-pañondevozañe ao, ¹² le ho janjiñe' o ana' Israele iabio vaho ho hembañe tsy hanao i haloloañe zay ka añivo'o ao.

¹³ Aa naho janji'o ty ami'ty rova raike natolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o himoneña'o ty hoe, ¹⁴ Niakatse boak' ama' areo ao ze o ana' i Beliale zao nitaoñe ty mpimone' i rova' iareoy, ami'ty hoe: Antao hitoroñe ndrahare ila'e, ze tsy nifohi' areo. ¹⁵ Le hotsohotsò, naho tsikaraho, vaho audio. Aa naho rekets' i sisiý te toe nanoeñe ama'o ao i hativañe zay, ¹⁶ le toe ho zevoñe'o an-dela-pibara o mpimone' i rovaio, hamongorañe aze an-dela-pibara, naho ze he'e ama'e ao naho o hare iabio. ¹⁷ Le hatonto'o an-kiririsam-pivory ao o nikopahé'o iabio; le orò añafo i rovay naho o fonga kinopakeo, ie iaby, ho am' IEHOVÀ Andrianañahare'o, ie ho votre kòake kitro ka-

troke; tsy haoreñe ka. ¹⁸ Asoao tsy hipiteham-pit 'o o raha nav ke ho rotsahe eo, soa te hitolik' amy fifombo'e miforoforoy t'IEHOV , hitretreza'e, naho hiferenai 'e vaho hamorohota'e manahake i nitsarae'e aman-droae'oy, ¹⁹ naho toe tsendre ne'o ty fiara na na' IEHOV  Andriana nahare'o, hambena'o o lili'e lilieko azo androanio, hanoe'o ty hiti'e am-pihaino' IEHOV  Andriana nahare'o.

14

Nifalia e o Satan-Kilakila'ondatio

¹ Ie fa ana' IEHOV  Andriana nahare' areo, ko mandriadria-tsandri ne ndra mampipeake ty ambonem-pihaino' areo ty amo vilasio. ² Amy t'ie ondaty-miavake am' IEHOV  Andriana nahare'o, naho jinobo' IEHOV  h'ondaty ankoroji'e ao boak' amy ze foko ambone' ty tane toy.

Mahakama Malio naho Faly

Sab 11.1-47

³ Ko kamae' areo ty raha tiva. ⁴ Inao o biby mete kamae' areoo: ty a ombe, ty a ondry, naho ty ose, ⁵ ty ai le, tseb y, iakemore, ose-l y, disone, osem-bohitse vaho a ondrim-bohitse. ⁶ Ze biby mivaki-hotro, ie misara-kotro roe amo biby mivazakotao, ie ty ho kamae' areo. ⁷ Fe tsy ho kamae' areo ze mpihota hane ne avao, ke vaki-hotroo avao manahake ty rameva, ty bitro naho ty trandrake, fa ndra t'ie mihota hane ne zay, tsy vaki-hotro, aa le faly ama' areo izay. ⁸ le ty lambo, ndra t'ie vaki-hotro, tsy mihota

haneñe, le faly ama' areo. Tsy ho hane' areo ty hena'e le tsy ho tsapaeñe ty fate'e.

⁹ Le inao ty mete kamaeñe amy ze hene raha veloñe an-drano ao: ze rekets' ela'e naho sisi'e, mete kamae' areo, ¹⁰ fe tsy ho kamae' areo ze tsy aman'ela'e ndra sisi'e, maleotse ama' areo zay.

¹¹ Mete kamae' areo ze hene voroñe malio. ¹² Fa tsy ho kamae' areo ka iretoy: ty tratràke, ty beivorotse naho ty salale; ¹³ ty hitikitike, ty vantio naho ty fañaoke ty amo karaza'eo, ¹⁴ le ze hene koàke ty amo karaza'eo; ¹⁵ ty vorontsatrañe, ty voron-dolo-bori-sofy, ty vorom-potsy naho ze karazan-tsimalaho; ¹⁶ ty voron-dolo kede, ty voron-dolom-pikodrìtse naho ty voron-dolo foy ¹⁷ naho ty voron-dolon-tane maike, ty hondria naho ty voron-dolom-pipao-piañe; ¹⁸ ty sama naho ze karaza-dangoro, ty kotrohake vaho ty kananavy. ¹⁹ Fonga faly ama' areo ka ze bibikede miropake naho mitiliñe, tsy ho kamaeñe zay. ²⁰ Fe mete kamaeñe ty voroñe malio.

²¹ Tsy ho kamae' areo ze nimate boboke; mete atolotse ami'ty renetane mimoneñe an-drova'o ao ho kamae'e, ke haleta'o ami'ty ambahiny. F'ie ondaty-miavake am' IEHOVÀ Andrianañahare'o. Vaho tsy hahandroe'o an-drononon-drene'e ty vik'ose.

Ty Faha-folo

²² Toe handivà'o ty fahafolo' ze hene voka' o tongise'oo, ze vokare' o tete'o boa-taoñeo; ²³ le ho kamae'o añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o, amy toetse ho joboñe'e hampipoha'e i tahina'eiy ty fahafolo' o mahakama'oo, ty divai'o, ty

mena'o vaho ty valohan' ana' o añombe'oo naho o mpirai-lia'oo, hioha'o ty hañeveñe am' IEHOVÀ Andrianañahare'o nainai'e.

²⁴ Aa naho loho lava i liay, tsy hahasese i rahay, naho lavitse azo ty toetse ho joboñe' IEHOVÀ Andrianañahare'o hampipoha'e i tahina'ey, ie fa nitahia' IEHOVÀ Andrianañahare'o ²⁵ le itsaloho drala, le vontitiro am-pitâñe ao i dralay, vaho akia mb'amy toetse ho joboñe' IEHOVÀ Andrianañahare'oy mb'eo; ²⁶ kalò ze tea'o amy dralay: he añombe ke añondry, ke divai-vao ke divai-ela, ze satri' ty tro'o. Le eo ty hikama'o añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o, vaho mirebeha, ihe naho o keleia'oo. ²⁷ Ko aforintse'o i nte-Levy mpimoneñe an-drova'oy, ie tsy aman' anjara ndra lova ama'o.

²⁸ Ie modo ty taom-paha-telo, le hene hakare'o amy taoñey ty fahafolo' ty hapeam-boka'o vaho ahajao an-drova'o ao ²⁹ le homb'eo i nte-Leviy, ie tsy aman' anjara ndra lova ama'o, naho i renetane mpimoneñe ama'oy naho i boderæy vaho i vantotsey, o añaten-dalambei'oo, le hikama am-para' t'ie anjañe, soa te hitahy azo t'IEHOVÀ Andrianañahare'o amy ze hene fitoloñam-pitâ'o.

15

Taom-Pitofâñe

Avo 21.2-11; Sab 25.1-7

¹ Ie amy ze fipeaha' ty taom-paha-fito, le mañahà rehe. ² Intoy ty satam-pañahâñe: havotso' ze kila mpampisongo am'ondateio ty nampisongoe'e; tsy ho paiae'e am'indatiy ndra

aman-drahalahi'e, amy te kinoike ty fañahà' IEHOVÀ. ³ Aa naho ty renetane, le azo'o am-pañavahañe, fe havotsom-pità'o ze azo amandongo'o; ⁴ ie amy zao, tsy ho ama' areo ao ty rarake; amy te vata'e hampibodobodoe' IEHOVÀ an-tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo ho tavaneñe ho lova; ⁵ naho toe haoñe'o hori-heñe ty fiarañanaña' IEHOVÀ Andrianañahare'o hambena'o hanoeñe ze hene lily lilieko azo androany. ⁶ Amy te hitahy azo t'IEHOVÀ Andrianañahare'o, amy nitsarae'e ama'oy, naho hampisongo foko maro rehe fa ihe tsy hisongo, vaho hifehe foko maro rehe f'ie tsy hamelek' azo.

⁷ Aa naho ama'o ao ty longo'o rarake ndra an-tanàñe aia'aia an-tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo, le ko azi'o ty arofo'o ndra mamore-pitañe amy longo'o rarakey. ⁸ Fe adañadañao ama'e ty fità'o le ampisongò aze ze hahaatsake i paia'e tsy ama'ey. ⁹ Asoao tsy ho añ'arofo'o ao ty fikiniàn-draty manao ty hoe, Fa an-titotse ty taom-pahafito, i taom-pañahàñey; le tsy hihevea'o maso i longo'o rarakey, hitolora'o, vaho ie mitoreo azo am' IEHOVÀ le hakeo ama'o. ¹⁰ Toe ho tolora'o, naho tsy hiore ty arofo'o amy natolo'o ama'ey amy t'ie ro hampiraoraòa' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo amy ze hene tolon-draha'o, ze fitoloñam-pità'o iaby. ¹¹ Aa kanao le lia'e tsy himiañe an-tane ao o rarakeo, le hoe ty andiliako azo, Ampidañadañao amy longo'o rarakey naho amy mpitavañ'ay an-tane'oy ty fità'o.

¹² Aa naho aletak' ama'o ty longo'o lahilahy nte-Evre ndra ty ampela nte-Evre vaho

mitoroñe azo enen-taon-dre, le avotsoro amy taom-pahafito. ¹³ Le ie haha'o ama'o, ko ado'o hienga azo an-tañam-polo. ¹⁴ Ho fahana'o am-patarihañe boak' amy lia-rai'oy naho boak' andriha'o ao, vaho boak' am-pipiritan-divai'o ao; amo nitahia' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoo ty handiva'o ama'e. ¹⁵ Tiahio t'ie niondevo antane Mitsraime aña, vaho nijebañ' azo t'IEHOVÀ Andrianañahare'o; izay ty andiliako ama'o androany.

¹⁶ F'ie manao ty hoe ama'o, Tsy hienga azo raho; amy te ikokoa'e naho i hasavereña'oy vaho mierañerañe ao. ¹⁷ Le andrambeso fitsindrike le trofaho an-dalambei'o eo ty ravembia'e vaho ho fetrek'oro'o nainai'e re, le ano zay ka ty ondevo'o ampela; ¹⁸ vaho tsy hañembets' azo ty hañaha aze ama'o hidada mb'eo amy t'ie nanahake ty mpieke roe ama'o amy nitoroña'e azo enen-taoñey: le hitahy azo amy ze hene fitoloña'o t'IEHOVÀ Andrianañahare'o.

Valohan'anan-Kare

¹⁹ Havahe'o ho am' IEHOVÀ Andrianañahare'o ze hene valohan' anake lahi'e natera' o añombe'oo naho o lia-rai'oo, naho tsy hampitoloñe'o ty valohan' anak' añombe'o, vaho tsy ho kitsihe'o ty valohan' anak' añondri'o. ²⁰ Ho kamae'o añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o boa-taoñe zay amy toetse ho joboñe' IEHOVÀY, ihe naho o añaanjomba'oo.

²¹ Aa ihe aman-kandra, ke mbiko ke goa he aman-kila, le tsy hisoroñe am' IEHOVÀ Andrianañahare'o. ²² Hikama'o an-drova'o ao: songa hitrao-pikama ama'e ty tsy malio naho ty malio,

manahake t'ie tsebý ndra aiàle. ²³ Fe tsy ho kamae'o ka ty lio'e fa hadoa'o hoe rano an-tane eo.

16

¹ Ambeno ty volan-kofahofa, vaho ano am' IEHOVÀ Andrianañahare'o i fihelañ' amboney; fa amy volan-kofay ty nañavota' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo an-kaleñe. ² Aq le hisoroña'o am' IEHOVÀ Andrianañahare'o i fihelañ' amboney, boak' amo añombeo ndra amo mpirailao, amy toetse ho joboñe' IEHOVÀ hampipoha'e i tahina'eiy. ³ Tsy hatrao'o fikama ama'e ty mofo aman-dalivay; fito andro ty hikama'o mofo podalivay, toe mofom-pisotriañe, amy t'ie nalisa nienga an-tane Mitsraime aña; soa te ho tiahi'o amo hene andron-kavelo'oo i andro niengà'o i tane Mitsraimeiy. ⁴ Le tsy ho oniñe ndra aia aia am-pifehea'o ao amy fito àndroy ty mofo amandalivay vaho tsy hanisàñe am-para-piporea' ty maraindray i hena nisoroñañe amy hariva' i andro valoha'eiy.

⁵ Tsy hisoroñañe amy ze rova hatolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo i fihelañ' amboney; ⁶ fa amy toetse ho joboñe' IEHOVÀ Andrianañahare'o hampipoha'e i tahina'eiy; hisoroñe i fihelañey rehe te hariva àndro miroñe, amy sa niavota'o i Mitsraimey. ⁷ Hatono'o naho ho kamae'o amy toetse ho joboñe' IEHOVÀ Andrianañahare'o eo, ie vaho maraindray, le himpoly an-kivo'o ao. ⁸ Eneñ' andro ty hikama'o mofo po-dalivay

le hanoe'o fivory-miavake am' IEHOVÀ Andrianañahare'o i andro fahafitoy; ko mitoloñe ama'e.

⁹ Hereñandro fito ty hiahe'o ho azo; mifototse amy andro valoham-pañohara'o meso-panatahañe amy varey ty hañiaha'o fito hereñandro. ¹⁰ Le ambeno ho am' IEHOVÀ Andrianañahare'o ty sabadidan-kereñandro le ho banabanaem-pità'o an-tsatin'arofo ama'e ty mañeva i nitahia' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoy. ¹¹ Le hirebek' añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o, ihe naho ty ana-dahi'o naho ty anak' ampela'o naho ty ondevo-lahi'o naho ty ondevo-ampela'o, naho i nte-Levy antanà'oy naho i renetaney naho i bode-raey vaho i vantotse ama' areoy, amy toetse jinobo' IEHOVÀ Andrianañahare'o hampipoha'e i tahina'eiy. ¹² Tiahio t'ie niondevo e Mitsraime aña, vaho mitomira hambenañe i fañè rezay.

¹³ Ie fa natonto'o an-driha ao ty mahakama'o naho ty divai'o le anò fito andro i sabadida-kivohoy. ¹⁴ Le mirebeha amy takataka'oy, ihe naho ty ana-dahi'o naho ty anak' ampela' o naho ty ondevo-lahi'o naho ty ondevo-ampela'o naho i nte-Levy naho i renetaney naho i bode-raey vaho i vantotse an-tanà'oy. ¹⁵ Fito andro ty hanoe'o i sabadidake miavakey am' IEHOVÀ Andrianañahare'o amy toetse ho joboñe' IEHOVÀ ty amy fitahia' IEHOVÀ Andrianañahare'o ty firaoraoa'o naho ze hene fitoloñam-pità'o, vaho handia taroba rehe. ¹⁶ In-telo ami'ty taoñe ty hihovà' ze hene lahilahy mb' añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o mb'amy toetse ho joboñe'ey

mb'eo; i sabadidak' i mofo tsy aman-dalivaiy, le i takatakan-kereñandroy vaho i sabadidakivohoy, le tsy atrefeñe an-tañampolo t'IEHOVÀ. **17** Songa hañenga ze mete ama'e ze lahilahy ty amo fitahiañé natolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoo.

18 Hajado'o amy ze rova hatolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo amy ze hene fifokoañé ty mpizaka naho ty mpifehe, vaho ho zakae' iereo an-jaka vantañé ondatio.

19 Ko manao zaka vilañé, le ko mirihy ondaty, naho ko mandrambe vokàñé, amy te haripe' ty vokàñé ty fihaino' o mahihitseo vaho ampikelohe'e ty saontsi' o vañoñeo. **20** Ty hatò, ty hatò avao ty horihe'o, soa te ho veloñé, handovà'o i tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoy.

21 Ko añoreña'o bodan-kataeñ' inoñ' inoñé marine i kitrely ho ranjie'o ho a IEHOVÀ Andrianañahare'oy; **22** le ko ampitroara'o boda-iambaneañé, ie heje' IEHOVÀ Andrianañahare'o.

17

1 Asoao tsy hisoroña'o am' IEHOVÀ Andrianañahare'o ty bania ndra añondry amankandra ndra aman-kila amy t'ie tiva am' IEHOVÀ Andrianañahare'o.

2 Aa naho oniñe ama' areo ao, amo rova natolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoo ty lahilahy ndra ty ampela manao hakeo ampivazo-hoa' IEHOVÀ Andrianañahare'o, ie mandilatse amy fañina'ey; **3** ie nimb' an-drahare ila'e hitoroñé naho hitalaho ke amy àndroy, he amy volañey, hera amo fifamorohotan-dikerañeo, ze

tsy nandiliako; ⁴ aa ie nitaroñeñe ama'o le jinanji'o naho hinotsohotso'o soa naho nioniñe t'ie to, vaho tsy kalafo te nanoeñe e Israele ao i hativàñe zay, ⁵ le hasese'o mb'an-dalandrova'o mb'eo i lahilahy ndra ampela nanao i haratiañeiy vaho ho retsahe'o vato i lahilahiy ndra i ampelai hampibabòke iareo.

⁶ Am-paliem-pitalily telo ndra mpitalily roe ty hañohofan-doza i mañeva havetrakey, f'ie tsy ho vonoeñe am-palie' ty mpitalily raike. ⁷ Ho ama'e hey ty fità' o nitalily azeo hañohofa' iareo loza, zay vaho ty fità' ondaty iabio. Ie ty hañitoa'o ama'o o haratiañe.

Ty Fizakam-Pisoroñe naho Mpizaka

⁸ Aa naho ama'o ty raha tsy lefe'o zakañe añivo' ty lio naho lio, añivo' ty halaly naho halaly, añivo' ty lafa naho lafa, ty amy ze fifandierañe an-drova'o ao le miongaha vaho mionjona mb'amy toetse ho joboñe' IEHOVÀ Andrianañahare'oy mb'eo; ⁹ le miheova mb' amo mpisoroñe naho mb'amo nte-Levio vaho mb'amy mpizaka amy andro zay le mañontanea, vaho ho taroñe' iereo ama'o ty hizakàñe aze. ¹⁰ Aa le hanoe'o i hitoroa' iareo boak' amy toetse ho joboñe' IEHOVÀ vaho hambena'o te hanoeñe ze heñe taroñe' iereo ama'o; ¹¹ le i Hake hañòha' iareo azo, le ho henefe'o i lily hisaontsia' iereo te hanoe'o, le tsy hivike ndra mañavana ndra mañavia rehe amy zaka taroñe' iereo ama'oy. ¹² Fa i lahilahy manao ze satri'e vaho tsy mañaoñe i mpisoroñe

mijohañe am-pitoroñañe añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'oy ndra i mpizakay, le havetrake i lahiy; haitoñañe am' Israele i haloloañey, ¹³ le hahajanjiñe ondaty iabio vaho ho hembañe tsy hanao ze satri'e avao.

Ty Efetsefen-dily o Mpanjakao

¹⁴ Aa ie fa nivotrak' an-tane hatolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo naho tavane'o, naho mimoneñe ao, vaho manao ty hoe: hañory mpanjaka hifehe ahy raho manahake o rofoko iaby mañohok' ahikoo, ¹⁵ le toe i ho joboñe' IEHOVÀ Andrianañahare'oy ty hedrè'o ho mpanjaka ama'o; ty hirik' amo rolongo'oo ty hajado'o ho mpanjaka hifehe azo, fa tsy hampifehè'o azo ty renetane tsy longo'o.

¹⁶ Asoao tsy hamorohotaha'e soavala ho ambata'e, ndra hampibalihe'e mb'e Mitsraime mb'eo ondatio hampitomboa'e soavala amy ni-tsarae' IEHOVÀ ama' areoy ty hoe: Tsy himpoly mb'eo ka nahareo. ¹⁷ Le ie tsy hañenga valy maro, tsy mone hitsile ty arofo'e, vaho tsy hanontoña'e volafoty naho volamena mitoabotse.

¹⁸ Aa ie miambesatse amy fiambesampanjakam-pifehea'ey, le ho tsikombe'e antsokitse ty Hake toy, ami'ty boke añatrefa' o nte-Levy mpisoroñeo. ¹⁹ Hirekets' ama'e zay vaho ho vakie'e amo hene andro hiveloma'eo, hioha'e ty hañeveñe am' IEHOVÀ Andrianañahare'e, fonga hambena'e o tsara ami' ty Hake toio naho o fañè retoañe; ²⁰ tsy hirengevoha' ty arofo'e ambone' o longo'eo, naho tsy hivio mañavàna ndra mañavia' ty lily toy, soa te

ho lava-haveloñe am-pifehea'e ao, ie naho o tarira'eo añivo' Israele ao.

18

o Mpisoroñeo naho o nte-Levio

¹ Tsy hanañ'anjara ndra lova am' Israele ao o mpisoroñe nte-Levio ndra i hene fifokoa' i Leviy. Fe ho kamae' iereo ze soroñañe am' IEHOVÀ, naho ze mete ho anjara'e. ² Tsy hanan-dova amo rolongo'eo iereo fa IEHOVÀ ro lova' iareo, amy nitsara'ey. ³ Zao ty anjara'o mpisoroñeo boak' am' ondatio, hirik' amo mañenga soroñeo ke bania ke añondry: hatolo' iereo amy mpisoroñey ty sokataña'e, o valañorà'eo naho ty tsimaranoe.* ⁴ Ty lengom-boa' o mahakama'oo naho ty divai'o naho ty mena'o vaho ty valohambolo' o añondri'oo ty hatolo'o aze. ⁵ Amy t'ie jinobo' IEHOVÀ Andrianañahare'o amo fifokoa'o iabio hijohaña'e hitoroñe nainai'e amy tahina' IEHOVÀy, ie naho o tarira'eo.

⁶ Aa naho miavotse an-drova'o ndra aia'aia e Israele ao amy nañialoa'ey, t'i nte-Levy, hion-jomb' amy toetse ho joboñe' IEHOVÀy mb'eo an-kaliforam-pisalalàn-tro'e; ⁷ le ie ro hitoroñe amy tahina' IEHOVÀ Andrianañahare'ey ham-bañe amo longo'e nte-Levy mpijohañe añatrefa' IEHOVÀo. ⁸ Hanañ'anjara mahakama mira am' iereo re, ho tovo' ze rinambe'e ami'ty nandetaha'e i lovan-droae'ey.

Sata Faly

* **18:3** Sor 7:30-34

9 Ie mivotrak' an-tane' atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo, ko tsikombe'o o sata mam-pangorì' o fifeheañeoo[†]. **10** Tsy ho oniñe ama' areo ao ty mpampitoañ' ana-dahy ndra anak' ampela añ'afó ao, ndra ty mpisikily, ndra ty mpitoky vilañe, ndra ty mpañori-binta ndra ty mpamoreke **11** ndra ty jinilahy, ndra ty mpampizèke, ndra ty aman-kokolampa, ndra ty mpañontane lolo. **12** Amy te tiva am' IEHOVÀ ze manao zay; le i sata tiva rey ty anoiha' IEHOVÀ Andrianañahare'o iareo aolo'o mb'eo. **13** Mivañona am' IEHOVÀ Andrianañahare'o.

14 Toe haoñe' o rofoko ho tavane'o tane ty mpamoreke naho ty mpisikily, fa ihe, tsy hapo' IEHOVÀ Andrianañahare'o hanao zay.

Mpitoky kao manahake i Mosè

15 Hampitroare' IEHOVÀ Andrianañahare'o ho azo ty mpitoky añivo'o ao, boak' amandrolongo'o, manahak' ahy; ie ty ho haoñe'o; **16** ty amo hene nihalalie'o am' IEHOVÀ Andrianañahare'o e Korebe aña amy andro i favoribeijo ami'ty hoe: Ee tsy ho tsanoñeko ka ty fiarañanaña' IEHOVÀ Andrianañahareko ndra hahatrea o afo jabajaba roke, tsy hivetrahako. **17** Le inao ty natoi' IEHOVÀ ahy: Noko i entañe nitaroñe' iereoy. **18** Aa le hatroako ho a' iareo ty mpitoky[‡] hambañe ama'o boak' amo longo' iareoo; hajoko am-palie'e ao o fivolakoo le ho tsarae'e am' iereo ze afantoko ama'e. **19** Ie amy zao, hanañako kabò ze tsy mañaoñe o fivolako ho tsarae'e ami'ty añarakoo.

[†] **18:9** Its 12:30 [‡] **18:18** Jao 7:40, Top 3:22-26, 7:37

²⁰ Le ze mpitoky mieva misaontsy ami'ty añarako ie tsy nililiako hisaontsy; he hivolañe ami'ty añaran' drahare ila'e, le havetrake i mpitoky zay. ²¹ Hera hatao'o ty hoe an-stroke ao: Aia ty haharendreha'ay ty entañe tsy nisaontsie' IEHOVÀ? ²² Naho misaontsy amy tahina' IEHOVÀ ty mpitoky f'ie tsy pok'eo mbore tsy mifetsake, le tsy nitsarae' IEHOVÀ i entañe zay. Nanao ty nisatri'e avao i mpitokiy, ko ihembaña'o.

19

*o Rova Fitsolohañeo
Vol 35.9-28; Ieh 20.1-9*

¹ Naho fa finongo' IEHOVÀ Andrianañahare'o o rofoko nitompo' i tane hatolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoio, naho nilimbeze'o vaho mimoneñe amo rova naho anjomba' iareoo, ² le avihosy rova telo aňivo' i tane hatolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o ho tavane'oy ao, ³ le anataho lalañe vaho amaritsoho toetse telo i tane' hatolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o ho lovay; hirombahaze hene namono.

⁴ Zao ty am'onday mamono naho miherereake mb'eo handrombahaze aiňeo—ie namono ty marine aze fe tsy nitsatrie'e, vaho tsy nalaimbintaň' aze taolo; ⁵ manahake t'ie mindre lia aman-draňe'e mb'aň'ala ao hampitsera-katae, le ie maňohatse ty feko'e hamira hataey, hera hipitsik' amy taho'ey i lelam-pekoňey hipaoke i raňe'ey hamono aze. Mete hiborifitse mb'ami'ty raik' amy rova rey indatiy hiveloma'e, ⁶ tsy mone haňoridaňe aze an-keloke ty mpamale fate hitsepak' aze naho loho lavitse i liay, haňohofa'e

loza ndra t'ie tsy mañeva havetrake, ie tsy nimpalaiñe aze.

⁷ Zay ty andiliako azo ty hoe: Añivaho rova telo ho azo. ⁸ Aa naho itare' IEHOVÀ Andrianañahare'o ty fifaritsoha'o amy nitsarae'e aman-droae'oy naho fonga hatolo'e azo i tane nitsarae'e aman-droae'oy, ⁹ naho ambena'o vaho orihe'o ze hene lily lillieko azo androany—ty hikoko IEHOVÀ Andrianañahare'o naho hañavelo nainai'e amo lala'eo—le ho tovoña'o rova telo ho tokaneñe mandikoatse i telo rey; ¹⁰ soa tsy hiorik' an-tane hatolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo ho lova ty lio-màliñe, naho tsy hipetahan-dio rehe.

¹¹ Aa naho mone falai'ondaty i marine azey, le voñoñe'e, naho kabuhe'e an-keloke le mikendandre vaho tambikovikoe'e an-day ty raik' amy rova rezay ¹² vaho hampañitrik' aze o roandria' i rova'gio le hasese boak' amy rovay re hatolots' am-pità' ty mpamale fate hikenkaña'e. ¹³ Ko iferenaiñam-pihaino'o, fa ho fòra'o am'Israele ty lio-maliñe soa te ho tahie'e.

¹⁴ Ko asinta'o ty fañefen-tanen-dongo'o fa najado' o ntaoloo an-dova'o eo, i ho fanaña'o an-tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo ho tavaneñey.

Mpitally

¹⁵ Tsy hitroatse hanisý ondaty ty mpitalily raike ke tahiñ' inoñe he hakeo inoñe mete nililare'e. Ty faliem-pitalily telo ndra ty faliem-pitalily roe ty hampijadoñe zaka.

¹⁶ Naho mitroatse hitalily ondaty ami' ty tsy to ty mpitalily vilañe, ¹⁷ le songa hijohañe

añatrefa' IEHOVÀ, añatrefa' o mpisoroñeo naho o mpizaka henane zaio indaty roe mifandietse rey. ¹⁸ Le hañotsohotso o mpizakao, aa naho tendreke te mpitalily vilañe i mpitaliliy, nitaroñe raha tsy to i rahalahi'ey, ¹⁹ le hanoe'o ama'e ty ho nanoe'e amy rahalahi'ey; zay ty hamongorañe ty hakeo añivo'o ao; ²⁰ le hijanjiñe o ila'eo vaho ho hembañe tsy hanao i tahiñe zay añivo'o ao ka. ²¹ Le ko iferenaiñam-pihaino; fiay ty hasolo fiay, fihaino ty fihaino, famotsy ty famotsy, fitañe ty fitañe, fandia ty fandia.

20

¹ Ie mionjo-mb'an-kotakotake mb' amo rafelahi'oo mb'eo vaho mahaoniñe soavala naho sarete naho ondaty maro te ama'o, ko ihembaña'o, fa hañolots' azo t'IEHOVÀ Andrianañahare'o nañavotse azo an-tane Mitsraime aña. ² Aa ie harinè'o i aliy le homb'eo ty mpisoroñe hisaontsy am'ondatio ³ hanao ty hoe: Mijanjiña r'Israele, ie mitontoñe hihotakotak' amo rafelahi' areoo te anito, aa le asoao tsy hilealea, ko hembañe, ko mangebahebake, vaho ko irevendreveñañe; ⁴ fa IEHOVÀ Andrianañahare' areo ro mindre ama' areo hialy ho anahareo amo rafelahi' areoo, handrombake. ⁵ Le hisaontsy am'ondatio o mpiaoloo hanao ty hoe, Ia t'indaty nandranjy anjomba fe mboe tsy nitamea'e? Ampiengao himpoly mb'añ' akiba'e aña tsy mone hivetrak' an-kotakotak' ao vaho ho tamè' ondaty hafa. ⁶ Ia t'indaty nambole antanem-balòboke fe mbe tsy nitoloña'e? Angao

himpoly mb' añ'akiba'e mb'eo, hera hikoromak' añ'aly vaho ondaty ila'e ty hañalahala aze. ⁷ Ia ka t'indaty nifofo valy fa mbe tsy nengae'e? Ampiavoto himpoly mb'an-kiboho'e aña tsy mone hikorovok' añ' aly vaho halae' ondaty ila'e. ⁸ Hanovon-tsaontsy am' ondatio o mpiaoloo ty hoe: Ia t'indaty hembañe ndra mianifañe? Ampiavoto himpoly mb' añ' anjomba'e aña tsy mone hitranake manahake i azey ty tron-droahalahi'e. ⁹ Ie modo ty saontsi' o mpiaoloo am'ondatio le ho tendrène o mpifehem-pirimboñan-dahindefoñeo.

¹⁰ Ie marine ty rova hialia'o, taroño fañanintsïñe heike, ¹¹ le ie toiñe'e am-pilongoañe, naho misokak' ama'o, le ho fetrek-oro'o ze ondaty iaby tendrek'ao vaho hitoroñe azo. ¹² Aa ie tsy mifampilongo ama'o, te mone hialia'e, le arikoboño. ¹³ Ie asese' IEHOVÀ Andrianañahare'o am-pitâ'o, le ho fonga lafae' o an-dela-pibara ze lahilahy ama'e ao; ¹⁴ fe ho rambese'o ho tsindro'o o rakembao naho o keleia'eo naho o añombe'eo naho ze he'e an-drova ao, o fikopahañe iabio; le ho kamae'o ze kinopa'o amo rafelahi'o natolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoo.

¹⁵ Zay ty hanoa'o amy ze hene rova lavits' azo tsy mpiamo rovan-drofoko mañohok' azoo. ¹⁶ Fe o rovan-drofoko atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo ho lovao, ko apo'o ho veloñe ze raha mikofòke ama'e. ¹⁷ Fonga mongoro: o nte-Kiteo, naho o nte-Amoreo, o nte-Kanàneo, naho o nte-Perizeo, o nte-Kiveo vaho o nte-Ieboseo, Amy nandilia' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoy,

¹⁸ tsy mone hañòha'e anahareo ty hañorike o sata tiva' iareoo, o anoe' iereo amo ndrahare' iareoo, hanoa' areo hakeo am' IEHOVÀ Andrianañahare' areo.

¹⁹ Naho arikoboñe'o ela ty rova hialia'o hitavana'o, ko rotsahe'o am-pamatsiham-pekoñe o hatae'eo, amy te azo'o kamaeñe o voa'eo, ko fira'e'o. Atao'o h'ondaty hao o hatae ankivokeo hanoe'o fañarikoboñañe? ²⁰ F'ie naho hatae fohi'o te tsy fihanem-boao le azo'o rotsaheñe vaho firaeñe handrafeta'o rafi-panameañe i rova ialia'oy, ampara' te rotsake.

21

Vono-Ondaty

¹ Ie zoeñe mibabòke an-kivoke ey, antane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo, ho rambese'o t'indaty, ie tsy fohiñe te ia ty nanjevoñ' aze, ² le hiavotse mb'eo o androanavi'oo naho o mpizaka'oo hanjehe pak'amo rova mañohoke i nañohofan-dozaio. ³ Ie oniñe ty rova marine' i vinonoy le o androanavi' i rovaio ro handrambe kiloa mbe tsy nampitoloñeñe, mbe tsy nitari-joka, ⁴ le hendese' o androanavi' i rovaio hizotso mb' am-bavatane aman-torahañe tsy mai-drano mb' an-toetse tsy nirokafeñe tsy nitongiseñe mb'eo i kiloay vaho ho folache' iereo ty loha' i kiloay am-bavatane eo; ⁵ le hitotoke mb'eo amy zao o mpisoroñe ana' i Levio, amy t'ie jinobo' IEHOVÀ Andrianañahare'o hitoroñe aze naho hitata ami' ty tahina' IEHOVÀ, vaho mahavoa zaka amy ze ali-vava naho lafa ty saontsi' iareo; ⁶ le hanasa fitàñe ambone' i kiloaa

finola-doha am-bavataney i androanavi' i rova marine i vinonoy rey; ⁷ le ty hoe ty ho lañona' iareo: Tsy nampiorike ty lio tiañe o fità'aio vaho tsy niisam-pihaino'ay. ⁸ Apoho ondati'o Israele nijebañe'oo ry IEHOVÀ vaho ko apo'o añivo'ondati'o Israeleo ty hakeon-dio-màliñe. Le ho hahàñe am' iereo i lioy. ⁹ Zay ty hamongora'o ama'o ty lio-màliñe, ihe mitolon-kavantañañe am-pivazohoa' IEHOVÀ.

Ampela Tsinepak' aña'Aly

¹⁰ Ie mionjoñe hialy amo rafelahi'oo mb'eo, naho atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o am-pità'o ao iereo vaho asese'o mb'eo o tsinepakeo, ¹¹ le zoe'o amo mirohio ty ampela maintelè, naho harinea'o, vaho te handrambe aze ho vali'o; ¹² le hasese'o mb' añ' akiba'o mb'eo naho ho hitsife'e ty volo'e vaho ho tomore'e o hoho'eo, ¹³ le hafaha'e ama'e i fisikim-pandrohizañey naho hitobok' añ'anjomba'o ao re handala an-drae'e naho an-drene'e volañe raike do'e, modo zay le mete himoak' ama'e rehe hanambaly aze vaho ie ty ho tañamjomba'o. ¹⁴ Ie amy zay he malaiñ' aze rehe, apoho handeha mb'an-tsatrie'e mb'eo; f'ie tsy haleta'o drala, vaho tsy ampisoañeñe fa narè'o.

Zon-Tañoloñoloña'e

¹⁵ Ie mampirafe roe t'indaty, le tea'e ty raike naho heje'e ty raike, vaho songa mampipok' anake ho aze i kokoa'ey naho i heje'ey; aa naho amy heje'ey i tañoloñoloña'ey, ¹⁶ le ie amy andro ampandova'e o ana'eo o fanaña'ey le tsy mete hatao'e valohan' ana'e ty ana-dahi' i

vali-iso'ey hasolo i ana-dahim-baly heje'ey, ie toe tañoloñoloña'e. ¹⁷ Tsy mahai-tsy iantofe'e ho tañoloñoloña'e ty ana-dahi' i heje'ey, ampanolorañe ama'e ty anjara roe amy ze hene fanaña'e; amy te ie ty valohan-tolin-kaozara'e, vaho aze ty zon-tañoloñoloñañe.

Anake Miola

¹⁸ Naho eo ty manañ'ana-dahy miola, naho manjehatse tsy mañaoñe ty fiarañanañandrae'e ndra ty fiarañanañan-drene'e, mbore tsy haoñe'e ty fandilova' iareo aze, ¹⁹ le ho rambese' ty rae naho i rene'e, naho hasese mb'amo roandria' i rovaio mb'andalambei' i tanà'ey mb'eo; ²⁰ le hanao ty hoe amo roandria' i rovaio: Manjehatse naho miola ty ana-dahi'ay toy, tsy mañaoñe anay fa màhake naho jike. ²¹ Le ho retsahe' o hene lahilahi' i rova'eio vato hañohofan-doza ama'e. Zay ty hamongora'o ty hatserehañe ama'o; le ho janjiñe' Israele iaby vaho ho hembañe.

Lily Tovo'e

²² Naho eo t'indaty voa zaka ami'ty hakeo mahafate vaho vonoeñe, aa ie aradorado'o an-katae, ²³ asoao tsy hapok' amy hataey ampara' te porea' ty maraindray i fañova'ey; tsy mete tsy haleve'o amy àndroy avao fa onjitse aman' Añahare ze ampiradoradoeñe an-katae, tsy handeora'o ty tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo ho lova.

22

¹ Naho zoe'o mandifike ty añombe ndra añondrin-dongo'o, ko amoea'o fa ampolio amy

longo'oy. ² Aa naho tsy marine azo i longo'oy hera alik'ama'o, le endeso moly hey i harey naho tano ama'o ampara' t'ie paia' i longo'oy, vaho ampolio ama'e. ³ Zay ty hanoa'o i borìke'ey, naho zay ty hanoa'o i sarimbo'ey, vaho zay ty hanoa'o ze hene fanañan-dongo'o nimotso fa niisa'o. Ko itsidaredareañe.

⁴ Naho isa'o mikorovok' an-dalañe eo ty borìken-dongo'o ndra ty añombe'e, ko amoea'o, f'ie tsy mete tsy hañimb' aze hampitroatse zay.

⁵ Asoao tsy ho sikenin' ampela ty fisikinan-dahilahy, ndra añombean-dahilahy ty saron' ampela, fa tiva am' IEHOVÀ Andrianañahare'o ty manao zay.

⁶ Naho zoe'o an-dalañe eo ty trañom-boroñe ke ambone hatae ey he an-tane eo, rekets' ana'e ndra atoly vaho mamana o atoli'eo ndra o ana'eo ty rene'e le ko mandrambe ty rene'e rekets' o ana'eo. ⁷ Mete angala'o ty ana'e, fa avotsoro i rene'e, soa te ho tahie'e vaho ho lava haveloñe.

⁸ Naho mañoreñ' anjomba rehe le andranjio ana-kijoly hiarikatoke ty tafo'e tsy mone hanantahin-dio ty anjomba'o te mideboñe boak' an-tafo'e ey t'indaty.

⁹ Ko mitongy tabiry maro karaza'e amy tetembalobo'oy; tsy mone ho tiva ty haliforan-tabiry nambolè'o naho ty havokara' i tetekey. ¹⁰ Ko aharo-baoñe an-dasarý ty añombe naho ty borike. ¹¹ Ko misikin-damba natrao-pitenoñe volonañondry naho lamba-leny.

¹² Androroto fole telo an-kotsok' èfa' i lamba fisaro'oy.

Lilatse ami'ty Fanambaliañe

¹³ Naho mañenga valy t'indaty, le ie iolora'e ro heje'e, ¹⁴ naho manambaitambaiñe aze vaho mandoto ty añara'e ami'ty hoe: Nañenga ty ampela tia raho le ie niharineako, nioniñe te tsy somondrara. ¹⁵ Le hinday ty vente' ty nahasomondrara aze mb' amo roandriañe andalambeio ty rae naho i rene' i somondraray, ¹⁶ le hanao ty hoe amo roandriañeо ty rae'e i somondraray: Natoloko am' ondaty tia ty anako ho vali'e, fa heje'e, ¹⁷ mbore anaintsaiña'e ami'ty hoe, Tsy nitreako t'ie somondrara. Fe intoy o famentean-kasomondraran' anakoo; Le halafi' iareo añatrefa' o roandria' i rovao i lambay, ¹⁸ le ho rambese' o roandriañeо indatiy vaho handilo aze. ¹⁹ Ho sazè' iereo volafoty zato sekele le hatolo' iereo an-drae' i somondraray ty ami'ty nanolora' ondaty tia añaran-draty i somondrara ana' Israele. Mbe ho valie'e avao vaho tsy hanan-jo hañary aze indatiy ampara' te modo o andro'eo. ²⁰ Aa naho mone to i sisý zay te tsy rendreke ty maha-tsinahavani-lahy i ampelay, ²¹ le hasese an-dalam-bein-drae'e eo i ampelay, vaho ho retsahe' ondati' i rova'eo vato am-parapivatraha'e, ami'ty hakeo nanoe'e e Israele ao, ie nanao hakarapiloañe añ'anjomban-drae'e ao. Zay ty hamongora'o ama'o o hatserehañeо.

²² Naho vinamba niolotse ami'ty rakemba vali' ondaty t'indaty, le tsy mete tsy songa havetrake i rakembay naho i lahilahy nifandia-tihy ama'ey, hamongora'o am' Israele ao i halò-tsereke zay.

²³ Naho tendreke somondrara nifofoe' ondaty an-drova ao t'indaty vaho mifandia tihy ama'e, ²⁴ le tsy mahay tsy hasese'o mb'an-dalambei'

i rovay mb'eo ie roe vaho handretsaham-bato hikenkañe—i somondraray amy te tsy nikaidrombak' an-drova ao, naho indatiy, amy te narè'e ty vali' ondaty. Tsy mete tsy mongore'o ty haloloañe ama'o ao.

²⁵ F'ie an-kivok' aña te zoe' t'indaty ty somondrara nifofoe' ondaty vaho mamahotse aze, le indaty nifandia-tihy ama'ey avao ty havetrake.

²⁶ Ko anoañ' inoñ' inoñe amy somondraray fa tsy anañan-kakeo mañeva fate, fa manahake t'indaty mitroatse mañoho-doza aman-dongo'e, zay o tsaraeñeo, ²⁷ amy te nizoe' indatiy ankalok' aña i somondraray; nikaikaike i somondrara nifofoeñey, fe tsy teo ty handrombake.

²⁸ Aa naho tendreke somondrara tsy nifofoeñey t'indaty le azi'e naho vahora'e vaho vamba iereo; ²⁹ le tsy mahay tsy mañondroke drala volafoty limampolo aman-drae'e indaty namahots' azey, le ho vali'e i ampelay kanao narè'e; tsy mahazo mañary aze re ampara-pigadoña' o andro'eo.

23

¹ Ao tsy ho rambese' ondaty ty valin-drae'e, hamotera'e ty zon-drae'e.

Tsy Manan-jo Mivory

² Tsy hih eo am-pivori' IEHOVÀ ty aman-tabiry dinemoke ndra filahiañe nianto.

³ Tsy hitraok' ami'ty fivori' IEHOVÀ ty anak' amontoñe; tsy hizilik' am-pivori' IEHOVÀ ao re pak'an-tarira'e faha folo.

⁴ Tsy himoak' am-pivori' IEHOVÀ ao t'i nte-Amone ndra t'i nte-Moabe; tsy hizilik' am-pivori' IEHOVÀ ao re pak' an-tarira'e faha folo, ⁵ amy t'ie tsy nanalaka anahareo ninday mahakama naho rano amy lalañe niakara' areo i Mitsraimey; mbore tinambe' iereo ty ama'o i Balame ana' i Beore nte-Petore boak' arame-Naharaime hañozoñe azo. ⁶ Fe tsy nihaoñe' IEHOVÀ Andrianañahare'o t'i Balame; le nafote' IEHOVÀ Andrianañahare'o ho tata ama'o o ozoñeо ami'ty fikokoa' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo. ⁷ Tsy hipiaia'o fañanintsiñe, ndra firaoraoañe, amo fonga andro'oo.

⁸ Tsy ho heje'o ty nte-Edome fa rahalahi'o; le tsy ho heje'o ty nte-Mitsraime fa nirenetàne antane'e ao. ⁹ Mete mitraok' am-pivori' IEHOVÀ ao o anake nasama' iereoo ami'ty tarira'e faha telo.

Ty tsy Faliovañe an-Tobe ao

¹⁰ Ie mionjoñe mb'eo am-pirimboñan-dahin-defoñe hiatreatre an-drafelahi'o, le ifoneño ze atao haratiañe. ¹¹ Aa naho ama' areo ao t'indaty tsy malio ty amy fiorihan-kaleñey, le hiavotse i tobey re, vaho tsy himoak' amy tobey ao; ¹² ie miroñe ty andro le hiandro re vaho hizilik' antobe ao te motak'andro.

¹³ Le tsy mete tsy amam-piveñañe alafe' i tobey rehe hiamontoña'o; ¹⁴ naho an-karo'o ao ty pitre, aa le ie hitsotake ro hitrabake, vaho hitolike handembefa'o o niamontoñe'oo. ¹⁵ Amy te midraidraitse añivo' i tobe'oy t'IEHOVÀ Andrianañahare'o, handrombak' azo, hañitoa'e aolo'o eo o rafelahi'oo; aa le hiavake ty tobe'o,

tsy hahavazohoa'e raha maleotse ama'o ao hi-ambohoa'e.

¹⁶ Tsy hasese'o ami'ty tombo'e ty ondevo niborofotse amy tombo'ey naho nimb' ama'o mb'eo.

¹⁷ Himoneñe ama'o ao re, aňivo'o ao amy ze toetse joboñe'e, naho amy ze rova mahafale ty tro'e, vaho ko ampisoañeñe.

¹⁸ Tsy ho amo anak' ampela' Israeleo ty tsimirirañe, ndra ty ana-dahi' Israele mpiharo aman-dahy. ¹⁹ Tsy ho banabanae'o aň' anjomba' IEHOVÀ Andrianañahare'o ao ty tamben-kakarapiloañe ndra ty tamben' amboa* hañavaha'o fànta, fa songa tiva am' IEHOVÀ Andrianañahare'o i roe rey.

²⁰ Ko ampisongoeñe hitake ana'e amandongo'o, ndra fitomboan-drala, ndra fitomboambaty ndra fitomboaň' inoň' inoñe mete ampisongoeñe rekets' ana'e. ²¹ Azo'o angalaň' ana'e ty renetane nampisongoe'o, f'ie longo, tsy hangala'o ana'e ze ampisongoe'o soa te hitahy azo t'IEHOVÀ Andrianañahare'o am-pitoloň'a'o iaby an-tane hiziliha'o ho tavane'o ao.

²² Ie mifanta am' IEHOVÀ Andrianañahare'o, ko aïke ty hañenefa'o aze amy te tsy mete tsy hipiaia' IEHOVÀ Andrianañahare'o, vaho ho hakeo ama'o. ²³ F'ie tsy hanan-tahiñe te mifoneñe tsy hifanta. ²⁴ Ano am-pahimbañañe ze miakatse am-pivimbi'o; manahake te fanta nisatrie'o am' IEHOVÀ Andrianañahare'o, i nampitamam-palie'oy.

* ^{23:19} lahihahy miolotse lahilahy Sor 18:22;20:23

²⁵ Naho iziliha'o ty tanem-balobo' ondatio le azo'o kamaeñe o valobo'eo ampara' te ànjañe, ze satrie'o, f'ie tsy ampijoña'o an-karo'o ao.

²⁶ Ie miranga tonda' ondaty miriñariña mahakama, le azo'o tifoeñe an-taña'o ty loha'e fe tsy añoharam-pitatahañe i mahakaman-drañe'o miriñariñay.

24

Enga-valy naho Tsie-valy

¹ Naho mangala-baly t'indaty, naho engae'e ho tañanjomba'e, ie aña, malaiñe aze ami'ty hila* nizoeñe ama'e, le hanokira'e taratasimpifanarahañe, le ajò'e am-pità'e ao, vaho ampomba'e hiakatse i anjomba'ey mb'eo; ² ie mienga i anjombay, le ondaty hafa ro mifanambaly ama'e, ³ aa ie heje' indaty faharoe naho anomkira'e ravem-pifanarahañe, naho ampijoñe'e am-pità'e, vaho ampiavote'e amy anjomba'ey mb'eo (ke te nivilasy indaty faharoe nañenga azey); ⁴ le tsy azo' i vali'e valoha'ey engaeñe ho vali'e ka, ie fa nileoreñe, fa tiva am' IEHOVÀ Andrianañahare'o, vaho ko ampanaña'o hakeo i tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo ho lova'oy.

Lily ila'e

⁵ Naho nañenga-vao t'indaty, le tsy hitraolia hialy amo lahin-defoñeo vaho tsy hampitoloñeñe. Hampidadaeñe an-kiboho'e ao taoñे raike hampifalea'e i vali'e nengae'ey.

* **24:1** hila: fa nandrañaotse; Mat 5:32, 19:9

6 Ko rambeseñé ho tsoake ty †leoñé ndra ty akalo, amy te i havelo'ey ty ho nanoe'e tsoake.

7 Naho zoe' ondaty ty ana' Israele mitavañé longo, ndra mañondevo aze, ndra mandetak' aze le havetrake i mpitavañey. Zay ty amongora'o ty raty ama'o ao.

8 Mitomira amo angamaeo le ambeno am-pahimbañañé vaho fonga ano ze hene toroa' o mpisoroñé nte-Levio azo; ze nandiliako iareo ty hitsonteñá'o hanoeñé. **9** Tiahio i nanoe' IEHOVÀ Andrianañahare'o amy Miriame an-dalañé eo ihe niavotse i Mitsraimey.

10 Ie nampisongo an-drañé'o ko imoaha'o i kiboho'ey hikodebe i tsoa'ey. **11** Alafe'e ao avao rehe, le indaty nampisongoe'oy ty hañakatse i tsoakey ama'o. **12** Naho rarake indatiy, le tsy hindese'o hirotse ama'o i tsoa'ey, **13** fa tsy mete tsy hasese'o ama'e i tsoa'ey naho miroñé i àndroy soa te hirota'e i saro'ey vaho hitat' azo, le ho havantañañé ama'o añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o.

14 Ko ampisoañé'o ty mpitavañ'ay rarake nièhe'o, ke t'ie longo he renetane an-tane'o, androva'o ao. **15** Amy andro'ey avao, aolo' ty tsofots' andro ty hanolora'o ty rima'e, fa rarake re le ho salalaen' tro'e, tsy mone hitoreo am' IEHOVÀ ty ama'o re, vaho ho hakeo ama'o.

16 Tsy havetrake ty amo ana'eo o roaeo vaho tsy ho vonoeñé ty aman-droae' iareo o anakeo; songa havetrake ty amy tahi'ey t'indaty. **17** Ko mengohe'o ty fizakañé o renetaneo, naho o tsy

† **24:6** Heb: fandisanañe ndra ty vato'e ambone'

aman-draeo; vaho ko mandrambe ty lambambantotse ho tsoake. ¹⁸ Tiahio t'ie niondevo e Mitsraime aña vaho nijebañe' IEHOVÀ Andrianañahare'o hiavota'o, aa le afantoko ama'o ty hanao izay.

¹⁹ Ie manatak' an-tete'o ao naho andikofa'o an-tetek' ao ty voto-tsako, ko mibalike mb'eo hangalak' aze, fa angao ey ho a i renetaney naho i bode-raey vaho i vantotsey, soa te hitahy azo t'IEHOVÀ Andrianañahare'o amy ze hene fitoloñam-pitá'o.

²⁰ Ie mamofoke ty foton-olive'o, ko indrae'o fofoke o ra'eo: fa a i renetaney naho a i bode-raey vaho a i vantotsey. ²¹ Ihe manontoñe valobok' an-tanem-bahe'o ao, ko ihereña'o ty lailai'e, fa ho a i renetaney naho i bode-raey vaho i vantotsey. ²² Tiahio t'ie niondevo e Mitsraime aña; aa le lilieko rehe hanao zay.

25

¹ Naho mifandietse t'indaty roe naho miatre-jaka hizakà' o mpizakao, le mañatò ty to iereo vaho mañozoñe ty nanao raty, ² ie amy zao naho mañeva lafaeñe i nanao ratiy le hampibabohé' i mpizakay añatrefa'e vaho ho lafaeñe ami'ty hamaro'e mañeva i haratiañey. ³ Mete ho lafae'e in-efapolo fa tsy handikoarañe hera, ie mandafa mandikoatse i somoritse rezay le ho po-engeñe am-pihaino'o i longo'oy.

⁴ Ko feoze'o ty añombe mandisañe.

⁵ Naho mitraok' anjomba ty miproahalahy, vaho vilasy tsy aman-tiry ty raike, le tsy hengaendahy alafen-dongo'e i ramavoiñey. I rahalahim-bali'ey ty hañenga aze ho vali'e hañenefa'e i lilin-drahalahim-bali'ey. ⁶ Ie amy zao, hatao amy tahinan-drahalahi'e nivilasiy ty tañoloñoloñan' ana'e soa tsy ho faoheñe am' Israele i tahina'ey. ⁷ Aa naho malaiñe tsy te hañenga ty ramavoin-drahalahi'e indatiy, le soa re te hionjoñe mb'an-dalambey mb' amo androanavio mb'eo i valin-drahalahi'ey hanao ty hoe, Mifoneñe tsy hañonjoñe ty tahinan-drahalahi'e am' Israele ao i rahalahim-balikoy; tsy mete hanoe'e amako i lilim-balin-drahalahiy. ⁸ Le hikanjia' o roandria' i rovaio, vaho hisaontsiañe, f'ie mitoky ami'ty hoe, Tsy te hangalak' aze raho; ⁹ le hiheo ama'e añatrefa' o androanavio i ramavoin-drahalahi'ey le hafaha'e am-pandia' indatiy i hana'ey le handrorà'e ty lahara'e, vaho hitsey ty hoe: Zao ty hanoañe t'indaty tsy mamboatse i akiban-drahalahi'ey. ¹⁰ Le hatao ty hoe: Ty kijà' i nañafahan-kànay re e Israele ao.

¹¹ Naho mifangatotse t'indaty roe naho harinè' ty vali' ty raike hamotsora'e am-pità' i mamofokey i vali'ey, vaho mañity tañañe mandrambe o tabiri'eo, ¹² le ho tampahe'o ty taña'e, fa tsy ho tretrezem-pihaino'o.

¹³ Ao tsy hanam-bato-pandanja tsy mira an-kontra'o ao: ty bey naho ty kede. ¹⁴ Ko mampisy fañaranañe tsy mira aña'akiba'o ao: ty bey naho ty kede. ¹⁵ Vato-pandanjàñe do'e naho mahity vaho fañaranañe do'e naho vantañe ty ho ama'o, soa t'ie ho lava haveloñe an-tane

atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo. ¹⁶ Toe tiva am' IEHOVÀ Andrianañahare'o ze manao irezay, ze fonga mitolon-katsivokarañe.

¹⁷ Tiahio i nanoe' i Amalek' azo amy lia'o niavotse i Mitsraimeiy, ¹⁸ ie nifanampe ama'o an-dalañe eo naho nandafa o nitakatrotse ama'oo, o tam-boli'oo, ihe nidazidazitse naho nitoirañe; ie tsy nañeveñe aman' Añahare. ¹⁹ Aa ie nampitofà' IEHOVÀ Andrianañahare'o amo fonga rafelahi'o mañohok' azoo an-tane nampandovae' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo ho tavane'o le ho faopaohe'o ambane' i likerañey ty faniahiañe i Amaleke; ko andikofa'o.

26

¹ Aa ie fa nivotrak' amy tane nampandovae' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoy naho nitavane'o vaho imoneña'o: ² le ho rambese'o ty lohavo'a' ze voka' i taney, le hendese'o boak'antane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo le hajo'o an-karoñe ao vaho hasese'o mb'amy toetse ho joboñe' IEHOVÀ Andrianañahare'o hampipoha'e i Tahina'ey mb'eo. ³ Le hiheo mb'amy mpisoroñe mitoloñe amy andro zaiy rehe, hanao ty hoe ama'e : Taroñeko am' IEHOVÀ Andrianañahare'o androany, fa nivotrak' antane nifantà' IEHOVÀ an-droaentika t'ie hatolo'e antika. ⁴ Le ho rambese' i mpisoroñey ampità'o i haroñey vaho hapò'e aolo' i kitreli' IEHOVÀ Andrianañahare'oy. ⁵ Le hanao ty ti-hoe rehe añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o: Nte-Arame, mpirererere ty raeko t'ie nionjoñe mb'e Mitsraime mb'eo, nitaveañe aña rekets' ondaty tsy ampeampe vaho nitombo ho

foko ra'elahy naho maozatse naho nifamoro-hotse. ⁶ Le nanao samporerake naho nampisoañe antika o nte-Mitsraimeo vaho niforekekè' iereo ampandrohizañ' ajale; ⁷ f'ie nikanjy am' IEHOVÀ Andrianañaharen-droaentika le jinanji' IEHOVÀ ty fiarañanañan-tika naho nivazohoe'e i fampisoañañey naho i fitromahañey vaho i famorekekeñañe antikañey. ⁸ Le nampiavote' IEHOVÀ amy Mitsraime tika andela-pitàñe maozatse, naho am-pitàñe nitorakitsy naho am-pangebahebahañe naho ambiloñe vaho am-pitoloñañe tsitantane. ⁹ Le nendese'e mb' an-toetse atoy, vaho natolo'e antika o tane atoio, tane orikorihen-dronono naho tantele. ¹⁰ Aa ingo, engaeko ty loha-voa' i tane natolo'o ahiy ry IEHOVÀ.

Le hapo'o añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o vaho mitalahoam am' IEHOVÀ Andrianañahare'o. ¹¹ Le mirebeha amo hene hasoa natolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o ama'o naho amy anjomba'oio, ihe naho i nte-Leviy, vaho i renetane ama'oy.

¹² Aa naho nihenefe'o ty fañengañe ty faha-folom-bòka'o amy taom-pahateloy, i taom-pañengam-pahafoloy, naho fa finaha'o o nte-Levio, o renetaneo, naho o bode-raeo, vaho o vantotse an-drova'oo hikama' iareo ho anjañe, ¹³ le hanao ty hoe rehe añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o, Fa nakareko an-trañoko ao o raha navahekoo, naho fa natoloko amo nte-Levio naho amo renetaneo naho amo bode-raeo naho amo vantotseo, ty amo hene lily nililie'o ahikoo; tsy nililareko ndra nihaliñoko o lili'oo. ¹⁴ Tsy nihinanako te nandala, naho

tsy nahajako t'ie naleotse, naho tsy nengaeko amo havilasio, fe nihaoñeko ty fiarañanaña' IEHOVÀ Andrianañahareko vaho nanoeko iaby o nandilia'o ahikoo. ¹⁵ Mivazohoä boak' aña' anjomba'o masiñe andikerañe ao, le tahio on-dati'o Israeleo naho i tane natolo'o anaiy, ty amy nifantà'o aman-droae'aiy, i tane orikorihen-dronono naho tanteley.

¹⁶ Afanto' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo androany te hanoe'o o fañè naho fepetse zao: le hambena'o naho hanoe'o an-kaampon' arofo'o vaho an-kaliforam-pañoova'o. ¹⁷ Fa tinaro'o anindroany te Andrianañahare'o t'IEHOVÀ, hañaveloa'o o lala'eo; naho hambena'o o fañè'eo, naho o lili'eo naho o fepè'eo vaho ho janjiñe'o i fiarañanaña'ey. ¹⁸ Nafè' IEHOVÀ anindroany te ihe ro vara-iso'e, ty amy nampitamae'e azoy, aa le hambena'o iaby o lili'eo. ¹⁹ Fa haonjo'e andigiligi' ze hene foko namboare'e, am-pandrengea naho tahinañe naho hasiñe, vaho h'ondaty navahéñ' am' IEHOVÀ Andrianañahare'o rehe, ty amy tsara'ey.

27

¹ Le linili' i Mosè naho o roandria' Israele iabio ondatio ami'ty hoe: Ambeno iaby o lily andiliako androanio. ² Le amy andro itsaha' areo Iardeney mb'an-tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo, ty hañoreña'o vato jabajaba ho patrora'o sokay. ³ Aa ihe fa nitsake le sokiro ama'e o enta' ty Hake toio, himoaha'o i tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo, tane orikorihen-dronono naho

tantele; i nitsara' IEHOVÀ Andrianañaharen-droae'oy.

⁴ Le ihe nitsake Iardeney ro hampitroatse i vato liniliko azo anindroany, am-bohi' i Ebale eiy vaho ho patrora'o sokay. ⁵ Le ranjio eo ty kitrely ho a IEHOVÀ Andrianañahare'o, kitreli-vato; le tsy haonjo'o ama'e ty viñe. ⁶ Hitsenea'o vato boko'e tsy nivàñeñe i kitreli' IEHOVÀ Andrianañahare'oy vaho hengae'o ama'e ty soroñe am' IEHOVÀ Andrianañahare'o. ⁷ Le hañenga soron-kanintsiñe naho hikama naho hirebek' añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'o; ⁸ vaho ho sokire'o amy vato rezay am-bakabaka ze hene enta' ty Hake toy.

⁹ Le hoe ty lañona' i Mosè naho o nte-Levy mpisoroñeo am' Israele iaby: Mianjiña naho mijanjiña ry Israele, androany t'ie fa ondati' IEHOVÀ Andrianañahare'o. ¹⁰ Aa le oriho ty fiarañanaña' IEHOVÀ Andrianañahare'o, vaho ano o lili'eo naho o fañè'e lilieko azo androanio.

¹¹ Le hoe ka ty namantoha' i Mosè ondatio amy àndroy: ¹² Hitroatse ambone' ty vohi-Gerizime iretoañe hitata ondatio naho fa nitsake Iardeney: i Simone, i Levy, Iehodà, Isakhare, Iosefe, vaho i Beniamine. ¹³ Le hitroatse ambone' i vohi-Ebaley ka retoañe, hañozoñe; i Reòbene, i Gade, i Asere, i Zebolone, i Dane vaho i Naftalý. ¹⁴ Le hipazak' am' ondati' Israele iabio o nte-Levio ami'ty hoe:

¹⁵ Afàtse ze ondaty mandranjy sarendrahare tiva am' IEHOVÀ an-tsokitse ndra am-pitranahañe, an-tsamatam-pità-mahimbañe

mampitroatse aze an-kàfitse ao. Le ty hoe ty hatoi' ondaty iabio: Ie zay*.

¹⁶ Afàtse ze mañavasoke rae naho rene.
Le hene hanao ty hoe ondatio: Ie zay.

¹⁷ Afàtse ze mameve †vorovoro'ondaty.
Le hene hanao ty hoe ondatio: Ie zay.

¹⁸ Afàtse ty mampiolake ty goa amy lia'ey.
Le hene hanao ty hoe ondatio: Ie zay.

¹⁹ Afàtse ty mañola-jaka amy renetaney naho amy bode-raey vaho amy vantotsey.

Le hene hanao ty hoe ondatio: Ie zay.

²⁰ Afàtse ty mifandiatiy ami'ty valin-drae'e;
ie mañafake ty kitaben-drae'e.

Le hene hanao ty hoe ondatio: Ie zay.

²¹ Afàtse ze misahe ndra biby inoñ' inoñe.

Le hene hanao ty hoe ondatio: Ie zay.

²² Afàtse ze miolotse ami'ty rahavave'e, ke anan-drae'e he anan-drene'e.

Le hene hanao ty hoe ondatio: Ie zay.

²³ Afàtse ze mitrao sarimbo ami'ty rafoza-ampela'e.

Le hene hanao ty hoe ondatio: Ie zay.

²⁴ Afàtse ze mitombo-tambioñe aman-drañe'e.

Le hene hanao ty hoe ondatio: Ie zay.

²⁵ Afàtse ze mandrambe tambe hanjevoñe ty vañoñe.

Le hene hanao ty hoe ondatio: Ie zay.

²⁶ Afàtse ze tsy mianteke o hene enta' ty Hake toio hañorik' aze. Le hanao ty hoe iaby ondatio:
Ie zay

* ^{27:15} Amene: Ie zay † ^{27:17} Famantarañ'efe-tane

28

¹ Aa ie amy zao, naho janjiñe'o ty fiarañanaña' IEHOVÀ Andrianañahare'o hañorike vaho hanao ze hene lili'e lylieko azo androany le honjone' IEHOVÀ Andrianañahare'o ambone' ze hene foko' ty tane toy. ² Le hitotsak' ama'o o fitahiañe rezao, toe hivotrak' ama'o naho haoñe'o t'IEHOVÀ Andrianañahare'o.

³ Ho tahie'e an-drova ao rehe, le ho tahie'e antonda ao.

⁴ Ho tahie'e ty vokam-pañova'o, naho ty voka' ty tane'o, naho ty voka' o hare'oo, ty fibodobodoa' o añombe'oo, naho ty fitomboa' o anak' añondri'oo.

⁵ Ho tahie'e ty zahe'o naho ty akalam-bokoboko'o. ⁶ Ho tahie'e ty fiziliha'o naho ho tahie'e ty fiengà'o.

⁷ Hampizevoñe' IEHOVÀ añatrefa'o eo ze rafe-lahi'o hitroatse haname azo; hiboaha'e an-koe, le mb'an-dalam-pito mb'eo ty hitribaña'e an-day.

⁸ Handily fitahiañe ama'o t'IEHOVÀ, an-driha'o ao naho amy ze hene toloñem-pità'o, le ho tahie'e rehe an-tane atolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo.

⁹ Ho ventè' IEHOVÀ t'ie ondati'e miavake, amy nifantà'e ama'oy naho ambena'o o lili' IEHOVÀ Andrianañahare'oo vaho añaveloa'o o lala'eo.

¹⁰ Ho oni' ze kila ondati' ty tane toy t'ie kanjieñe amy tahina' IEHOVÀ vaho hañeveña' iareo.

¹¹ Hampiraoraoe' IEHOVÀ o havokara'oo, ty vokam-pañova'o, naho ty fitomboa' o añombe'oo naho ty havokara' ty tete'o amy tane nifantà' IEHOVÀ an-droae'o hatolo'e azoy.

¹² Ho sokafe' IEHOVÀ ama'o o riha'e fanjàkao:

hampahavia' i likerañey orañe an-tane'o eo an-tsa'e, le ho tahie'e ze hene fitoloñam-pità'o.

Le hampisongo rofoko maro rehe fa tsy hisongo. ¹³ Hanoe' IEHOVÀ lohà'e rehe fa tsy voli'e; le ho ambone avao rehe fa tsy ho ambane, naho tsatsihe'o o lili' IEHOVÀ Andrianañahare'o lilieko androanio naho hanoe'o an-tsontèñeñe ¹⁴ naho tsy hivik' ami'ty tsara inoñ' inoñe lilieko anito, mb'am-pitàn-kavana, ndra mb'ankavia hañorike 'ndrahare hafa hitoroña'o.

¹⁵ Fe ho avy ama'o, naho tsy haoñe'o ty fiarañanaña' IEHOVÀ Andrianañahare'o ham-bena'o naho hanoe'o o lili'eo naho o fañè'e lilieko azo androanio; eka hifetsak' ama'o vaho hiambotraha' o fonga fatse rezao:

¹⁶ Hafâtse rehe te an-drova vaho hafâtse te antetek' ao.

¹⁷ Hafâtse ty haro'o naho ty akala fampibokobokoa'o mofo.

¹⁸ Hafâtse ty vokam-pañova'o naho ty voka' ty tane'o naho ty fitombo' o hare'oo vaho o anak'añondrio'oo.

¹⁹ Hafâtse t'ie mimoake vaho hafâtse te mi-avotse.

²⁰ Haobo' IEHOVÀ ama'o ty ozoñe, ty hasalarañe, naho ty endake, amy ze toloñem-pità'o iaby am-para' te rotsake, hikoromaha'o aniany, ty amo halòn-tseren-tsata'oo, ty amy niamboho'a' ahij.

²¹ Hapite' IEHOVÀ ama'o ty angorosy am-para' t'ie nabotse'e an-tane imoaha'o ho tavane'o aña.

²² Haretsa' IEHOVÀ ama'o ty hiehie, ty firemboremboañe, ty sandri-mena, ty hatsovovohañe, ty fibara, ty mpikoli'e, ty bobongolo, hañoridañe azo am-para' t'ie mongotse.

²³ Ho torisìke i likerañe ambonen' añ' ambone'o eiy vaho ho viñe ty tane ambane'o eo.

²⁴ Hampinjarè' IEHOVÀ bo naho deboke ty orañ' an-tane'o; boak' andikerañe ty hiavia'e am-parate mianto rehe.

²⁵ Hampigiohe' IEHOVÀ rehe añatrefa' o rafe-lahi'oo, hiavotse mb' an-dalañe raike rehe hañoridañe iareo, f'ie hivoratsake mb'an-dalam-pito aolo' iareo mb'eo, le ho fangebakabahañe amo fonga fifehea' ty tane toio. ²⁶ Ho fihina' o fonga voron-tiokeo ty fate'o, naho o biby ankivok' ao le tsy eo ty hanao soike.

²⁷ Hapao' IEHOVÀ ama'o ty bae-tovoa' i Mitsraime, naho ty bohiñe naho ty hateñe vaho ty hily tsy mete janganeñe.

²⁸ Ho kabohe' IEHOVÀ hadagolañe naho hagoan-drehe vaho hatsiborohetohan' stroké.

²⁹ Hitsapatsapa an-tsingilingiliñeñe rehe manahake ty fijebujebea' ty tòfak' an-kamoromoroña'e ao, le tsy hiraorao amo sata'oo, f'ie ho forekekeñe naho ho tavaneñe avao fa pitso-pandrombake. ³⁰ Hifofo valy rehe f'ie hiolora' ondaty; hañoren-traño f'ie tsy himoneña'o, hambole tetem-bahe fe tsy ho toloñe'o o valobo'eo.

³¹ Ho lentàñe aolom-pihaino'o eo ty vosi'o f'ie tsy hikama'o, ho tavaneñe añatrefan-dahara'o eo ty borike'o fa tsy himpoly ama'o; hatolotse an-drafelahi'o o añondri'oo le tsy eo ty handrombake.

³² Hatolotse ami'ty foko ila'e o anadahi'oo naho o anak' ampela'oo le ho jilojiloem-pihaino'o lomoñandro iareo f'ie hilesa, vaho ho pokaozarañe ty fità'o. ³³ Habotsem-poko tsy

fohi'o ze fonga havokara' o tane'oo naho ze hene fitoloña'o naho hampisoñañe vaho ho demodemoheñe nainai'e, ³⁴ le ho seretse rehe am-pahaisaham-pihaino'o ty amo ho isa'oo.

³⁵ Ho paohe' IEHOVÀ an-kònà tsy lefe melañeñe ty ongo'o naho kitso'o, toe boak' an-delapandia'o pak'an-kevo'o eo.

³⁶ Hasese' IEHOVÀ mb'am-pifeheañe tsy ni-fohi'o, ihe ndra o roae'oo, rekets' i mpanjaka na-jado'o ho mpifelek' azoy; vaho aña ty hitoroña'o ty ndrahare ila'e: hatae naho vato. ³⁷ Le ho firevendreveñan-drehe, ho razan-drehake naho fañonjira' ze hene foko hitehafa' IEHOVÀ azo aña.

³⁸ Hilogologo tabiry mb' an-tetek' ao rehe fe tsy ampeampe ty hatonto'o an-driha, fa habotse' ty valala. ³⁹ Hambole naho hañalahala tetem-bahe, fe tsy hinome'o ty divai'e, tsy hatonto'o o valobo'eo fa havorembore' ty oletse. ⁴⁰ Ho tsitsihen-katae olive ty tane'o fa ihe tsy hihosomenake, amy te hihintsam-boa o hatae oliveo. ⁴¹ Hitoly ana-dahy naho anak'ampela fa tsy ho ama'o, homb' am-pandrohizañe aña iereo. ⁴² Fonga ho tavane' o valalao o hatae'oo naho ty voka' o tane'oo. ⁴³ Hitoabotoabotse ambone'o ty renetane ama'o ao, ihe mirèke mañambane avao. ⁴⁴ Hampisongo ama'o re, fa ihe tsy hampisongo ama'e, ie ty ho lohà'e le ihe ty ho ohie'e.

⁴⁵ Hifetsak' ama'o i fàtse rezay naho hiridarida hanjòmotse azo ampara' t'ie rotsake, amy te tsy nihaoñe'o ty fiarañanaña' IEHOVÀ Andrianañahare'o, tsy nambena'o o lili'e naho fañe'e nandilia'e azoo.

46 Le ho viloñe naho halatsañe ama'o naho amo tarira'oo nainai'e kitro katroke irezay; **47** amy t'ie tsy nitoroñe IEHOVÀ Andrianañahare'o am-pirebehañe naho an-kafalean' arofo'o ty amo fitobahan-kavokaraña iabio.

48 Aa le ho toroñe'o ty rafelahi'o nam-pañoridañe' IEHOVÀ ama'o, an-kasalikoañe, antaliñiereñe, am-pihaloañe naho an-kararahaña vaho hanampeza'e joka vy ty fititia'o am-para te rotsake.

49 Hendese' IEHOVÀ hirik' an-tsietoitane, boak' añ'olo-ty tane toy aña, manahake ty fitsirtsion-tsimalaho; ty foko tsy fohi'o fisaontsy; **50** t'indaty mihelok' an-tarehe'e, tsy mañaoñe ondaty bey, tsy miferenaiñe ty kede. **51** Mbore habotse'e ty tiri' o añombe'oo, naho ty havokara' ty tane'o am-para' t'ie rotsake; tsy hapo'e ty tsako, ty divai-vao, ty menake, vaho ty fitomboa' o bibi'oo naho o anan-dia-rai'oo ampara' t'ie nampimomohe'e. **52** Le hiarikoboña'e o fonga rova'oo ampara' te mihotrake o kijoli-abo niatoa'o an-tane'oo; vaho hamalañ' azo re andalam-bein-drova'o iaby, hanitsike i tane' natolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoy. **53** Le ho kamae'o ty vokam-pañova'o, ty nofo' o ana-dahi'o naho o anak' ampela'o natolo' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoo, amy fiarikoboñañey naho amy haemberañe hanotria' o rafelahi'oo. **54** Handofiry aman-drolongo'e naho ami'ty vali'e aña' araña'e eo naho amo amory honka'eo ty fihaino' ondaty tsotra naho mora-arofo ama' areo ao, **55** amy ty fatiti'e tsy hanisa am' iareo

ty nofon' ana'e ho kamae'e; ami'ty hapoi'e amy haemberañe hanotria' o rafelahi'eo aze androva'o ao iabiy. ⁵⁶ Le ty rakemba maleme naho tretrañe ama'o ao i tsy mahavany handia tane an-delam-pandia'e ami'ty hatretra'e naho ami'ty fitrotrotrotroa'e ro hanao fihaino mena amy valin' araña'ey naho ami'ty ana-dahi'e naho ami'ty anak'ampela'e, ⁵⁷ naho ami'ty enta'e miboak' añivom-pandia'eo, naho amo anake ho samahe'eo, amy t'ie ho kamae'e aña'etake ami'ty hapoi'e amy fiarikoboñañey naho amy fanjira' i rafelahi'oy, ie hembera'e amo fonga rova'oo.

⁵⁸ Aa naho tsy hene ambena'o hanoeñe ze enta' i Tsara sinokitse ami'ty boke toiy, hañeveña'o i tahinañe rengëñe naho mam-pañeveñey, IEHOVÀ Andrianañahare'o; ⁵⁹ le hafetsa' IEHOVÀ ama'o ty angorosy mahadaba, naho ty hatarareañe o tiri'oo, naho rare raty mitoboke ela, vaho ho tokoen-kasilofañe man-aentaeña nainai'e. ⁶⁰ Mbore hampifetsahe'e ama'o ze fonga arete' i Mitsraime nihembaña'oo, le hapiteke ama'o. ⁶¹ Le hapo' IEHOVÀ ama'o ka ze arete aman' angorosy tsy sinokitse ami'ty Boke Hake toy ampara' te hikoromake. ⁶² Le hengañe tsy ampeampe rehe, ihe nifamorohotse mira amo vasian-dikerañeо taolo, amy te tsy nihaoñe'o ty fiarañanaña' IEHOVÀ Andrianañahare'o.

⁶³ Ie amy zay, hambañe ami'ty nirebeha' IEHOVÀ ama'o, hañasoa'e azo naho hampamorohota'e, ro hirebeha' IEHOVÀ ami'ty fandrotsaha'e, naho ty hampamongora'e azo, ie ho karohe'e amy tane nandena'o nitavane'oy. ⁶⁴ Le

hampiparaitahe' IEHOVÀ amo hene foko' ty tane toio, boak' añ'olo'e aña sikal' añ'olots' ila'e aña, le hitoron-drahare ankafaankafa aña ze mboe lia'e tsy nifohi'o ndra o rae'oo: hatae naho vato. ⁶⁵ Le tsy hierañerañe amy tane rezay rehe, naho tsy hahatrea fitofàñe ao ty lelam-pandia'o; f'ie ho tolora' IEHOVÀ arofo mihitikitike naho fihaino milesa vaho fivetsevetse mioremèñe. ⁶⁶ Hiradorado am-pimarimarihañe aolo'o eo ty fiai'o le hampirevendreveñe azo ty tariñ' andro naho ty haleñe le ho po-kazavàñ' arofo ty ami'ty fiai'o. ⁶⁷ Hanao ty hoe rehe te maraindray: Ee any t'ie nihariva, naho ankariva, ty hoe, Ehe t'ie nimaraindraiñe! ty amy fihembañañ' arofo'oy, amy inevenevera'oy, naho ty amo isahem-pihaino'ho isa'oo.

⁶⁸ Le hampolie' IEHOVÀ mb'e Mitsraime antsambo, amy lalañe nitaroñeko azoy te: Tsy handena'o ka! aña rehe ro handeta sandriñe andrafelahi'o h'ondevo-lahy naho ondevo-ampela, fe tsy eo ty hikalo azo.

⁶⁹ Zao ty tsaram-pañina nampanoe' IEHOVÀ i Mosè amo ana' Israeleo an-tane Moabe ao ho tovo' i fañina nanoe'e am'iereo e Korebey.

29

¹ Le kinoi'i Mosè t'Israele iaby vaho nanoe'e ty hoe, Fa niisa' areo ze hene fitoloña' IEHOVÀ añatrefam-pihaino' areo an-tane Mitsraime ao amy Parò naho amo fonga mpitoro'eo vaho amy hene tane'ey. ² O fitsohañe ra'elahy niisam-pihaino'oo, naho o vilõneo vaho o halatsàñeo. ³ F'ie mboe tsy tinolo' IEHOVÀ arofo mahaoniñe,

ndra fihaino mahaisake, ndra ravembia maha-janjiñe pake henanekeo. ⁴ Mbore niaoloako efa-polo taoñe am-patrambey ao, le tsy nikoneats' ama' areo o saro' areoo, vaho tsy nihahambo am-pandia'o eo ty hana'o. ⁵ Tsy nikama mofo na-hareo, tsy nikama divay ndra toake, hahafohina' areo te Zaho IEHOVÀ Andrianañahare' areo.

⁶ Ie nivotrak' an-toetse atoy, le naname antika t'i Sikone mpanjaka' i Khesbone, naho i Oge mpanjaka' i Basane hifañotakotak' aman-tika f'ie kinabokabon-tika. ⁷ Le rinamben-tika ty tane' iareo naho natolotse ho lovae' o nte-Reòbeneo naho o nte-Gadeo vaho i vakimpifokoa' i Menasèy.

⁸ Ambeno arè o tsara' ty fañina toio, vaho ano, soa te hiraorao amy ze hene fitoloña' areo.

⁹ Mijohañe androany, inahareo iaby, añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare' areo; o mpiaolo' areoo, o fifokoa' areoo, o androanavi' areoo, o mpifehe' areoo, naho ze hene lahilahi' Israele, ¹⁰ o amori' areoo, o vali' areoo, ty renetane an-tobe'o ao, ty mpañatsa-katae'o, vaho ty mpitari-drano'o, ¹¹ soa te hifañina am' IEHOVÀ Andrianañahare'o naho ami'ty fanitik' anoe' IEHOVÀ Andrianañahare'o ama'o androany; ¹² fa horiza'e h'ondati'e anito, le ie ty ho Andrianañahare'o, amy nitsarae'e ama'oy, naho nifantà'e aman-droae'o, amy Avrahame, naho am' Ietsàke, vaho am' Iakobey.

¹³ Tsy ihe avao ty anoako ty fañina toy naho ty titike toy, ¹⁴ fa o miharo mijohañe aman-tika etoañe añatrefa' IEHOVÀ Andrianañaharentika androanio, naho o tsy aman-tika etoañe

androanio ka. ¹⁵ (Amy te fohi' areo i nitaveañantika e Mitsraimey; naho ty firangan-tika o rofoko nitsaha' areoo, ¹⁶ naho niisa' areo ty hativa'e, naho o saren-drahare ankatae naho am-bato naho am-bolafoty vaho am-bolamenao.) ¹⁷ Kera ama' areo t'indaty ndra rakemba ndra hasavereñañe ndra fifokoañe hiamboho am'IEHOVÀ Andrianañaharentika aña'rofo'e androany handenà'e hañorike i 'ndraharen-drofoko zay; hera ama' areo ty vahatse mampitiry mañendrake ndra lombiry; ¹⁸ le ie mahajanjiñe o tsara' ty fatse toio, ro hiebotse an-tro'e ao, hanao ty hoe, Hierañerandraho ndra te mandeha an-kagàn-stroke, soa t'ie ndra tane maike ro hahazo leñe añaivo o tane soa tondra-dranoo. ¹⁹ Tsy ho satri' IEHOVÀ ty hiheve aze, te mone ty haviñera' IEHOVÀ naho ty famarahia'e ro hiforoforo am' indatiy, hametsaha' ze fonga fatse sinokitse ami'ty boke toy, vaho ho faopaohe' IEHOVÀ ambane' i likerañey ty tahina'e. ²⁰ Ie havì' IEHOVÀ amo hene fifokoa' Israeleo ho an-doza ty amo fonga ozo' i fañina sinokitse ami'ty Boke Hake toio. ²¹ Ie aña, homb'eo o tariratse hanonjohio, o ana'oo, mitraok' ami'ty ambahiny handoak' atoy hirik' an-tsietoitane aña, le ie isa' iareo ty angorosi' i taney naho o areteñañe nanilofa' IEHOVÀ ama'eo ro hanao ty hoe, ²² Fonga vato-tranake naho sira, naho fiforehetañañe o taneo: tsy tinongy, tsy mamoa, tsy itirian' ahetse, manahake ty fandrotsahaña i Sedome naho i Amorà, i Admà naho i Tseboime ty nandrotsaha' IEHOVÀ iareo an-kaviñera'e naho

am-piloroloroa'e; ²³ le hanao ty hoe o hene fifeheañeo: Aa vaho ino ty nanoe' IEHOVÀ ty tane toy? Akore ty hamoroforoa' ty haviñerañe ra'elahy toy? ²⁴ eo ty hanoïñe ty hoe: Toe ie nifary ty fañina' IEHOVÀ Andrianañaharen-droæ' iareo, i nanoe'e amy nampiengà'e an-tane Mitsraimeiy; ²⁵ naho nimb' amo ndrahare ila'eo, nitoroñe irezay, ndrahare tsy nifohi' iareoo vaho tsy natolo'e am'iareo. ²⁶ Toly ndra nisolebotse amo taneo ty haviñera' IEHOVÀ hametsaha'e ama'e ze fonga fatse sinokitse ami'ty boke toy. ²⁷ Le nombota' IEHOVÀ an-keloke naho an-kaviñerañe vaho am-pifomboañe an-tane' iareo ao vaho sinoi'e mb'an-tane hafa aña am-parahaneo.

²⁸ A IEHOVÀ Andrianañaharentika o raha mietakeo le an-tikañe naho amo anan-tikañe nainai'eo o raha naboakeo, soa te hanoentika o hene enta' ty Hake toio.

30

¹ Aa naho fa nifetsak' ama'o i he'e rezay, ty tata naho ty fatse napoko añatrefa'o, naho ho tiahi'o an-troke ao, amo hene tane nandroaha' IEHOVÀ Andrianañahare'o azoo, ² naho ie mimpoly mb' am' IEHOVÀ Andrianañahare'o, vaho horihe'o i fiarañanaña'ey, o raha iaby lirieko azo androanio, ihe naho o keleia'oo, an-kaampon' arofo vaho an-kaliforam-pañoval, ³ le hafote' IEHOVÀ Andrianañahare'o ama'o i fandrophizañey ho fitretrezañe, le hibalike hanontoñe azo amo rofoko iaby nampiparaitahe' IEHOVÀ Andrianañahare'oo. ⁴ Aa ndra te naronje mb'am-para' o likerañeo aña ty ila'o, le

hirik' aña ty hangala' IEHOVÀ Andrianañahare'o azo; ⁵ naho hindese' IEHOVÀ Andrianañahare'o mb'an-tane tinavan-droae'o mb'eo le ho lo-vae'o, naho ho soae'e, vaho hampanaranàhe'e mandikoatse o roae'oo. ⁶ Le ho savare' IEHOVÀ Andrianañahare'o ty arofo'o naho ty arofo' o tiri'oo, hikokoa'o t'IEHOVÀ Andrianañahare'o an-kaampon' arofo'o naho an-kaliforam-pañova'o soa te ho velon-drehe.

⁷ Le hafetsa' IEHOVÀ Andrianañahare'o amo rafelahi'oo naho amo malaim-bintañe azoo vaho amo nanao sarererak' azoo o fatse iaby retiañe. ⁸ Le hibalike rehe vaho ho haoñe'o ty fiarañanaña' IEHOVÀ, le hene horihe'o o tsara lirieko azo androanio. ⁹ Le hampiraoraoe' IEHOVÀ Andrianañahare'o amy ze fitoloñam-pitá'o iaby, ami' ty tirim-pañòva'o, naho ami' ty fanaranaha' o añombe'oo naho ami'ty voka' ty tane'o, ho ami'ty hasoa; amy te hirebeha' IEHOVÀ indraike manahake ty nandia'e taroba amo roae'o; ¹⁰ naho toe tsendreñe'o ty fiarañanaña' IEHOVÀ Andrianañahare'o, hañambeñe o lili'e naho fañè'e sinokitse ami'ty boke Hake toio, hitolike am'IEHOVÀ Andrianañahare'o an-kaampon' arofo'o vaho an-kaliforam-pañova'o.

¹¹ Le tsy loho sarotse, tsy lavitse' aña, ty lily lirieko azo androany. ¹² Ie tsy andikerañe aña hanoa'o ty hoe: Ia ty hionjoñe mb'andindimb'eo hangalak' aze ho antika, hijanjiñan-tika, hambenan-tika? ¹³ Toe tsy alafe' i riakey aña te hanoe'o ty hoe, Ia ty hitsake i riakey hangalak' aze ho antika, hijanjiñan-tika hañorihan-tika? ¹⁴ Fe marine azo i tsaray, am-palie'o, naho aña' arofo'o, hañoriha'o aze.

¹⁵ Ingo apoko añatrefa'o androany ty haveloñe naho ty hasoa, ty fihomahañe vaho ty hankàñe.

¹⁶ Ami'ty andiliako azo androany ty hikokoa'o t'IEHOVÀ Andrianañahare'o: ty hañaveloa'o o lala'eo, ty hambena'o o lili'eo naho o fañè'eo naho o fepe'eo, soa t'ie ho veloñe naho hanaranake vaho hitahy azo amy tane andena'o ho tavane'oy t'IEHOVÀ Andrianañahare'o. ¹⁷ Fa naho mitolike ty arofo'o tsy hijanjiñe, ie hisitake hitalaho amo ndrahare ila'eo, hitoroñe iereo; ¹⁸ le taroñeko ama'o androany t'ie toe hihomake, tsy ho lava-haveloñe amy tane itsaha'o Iardeneyp hionjona'o mb'eo hitavana'o azey.

¹⁹ Aa le koiheko henaneo te ho valolombeloñe hanisý anahareo i likerañey naho ty tane toy naho apoko añatrefa' areo ty haveloñe naho ty fihomahañe, ty tata naho ty fatse; aa le joboño ty haveloñe, soa te ho velon-drehe naho o tarira'oo; ²⁰ kokò t'IEHOVÀ Andrianañahare'o, tsatsiho i fiarañanaña'ey, hipiteha'o, fa zay ro havelo'o naho halava-havelo'o, soa te himoneña'o i tane nifantà' IEHOVÀ aman-droae'o, amy Avrahame naho Ietsàke vaho Iakobe, hatolo'e iareoy.

31

¹ Nimb'eo amy zao t'i Mosè, ninday o saontsy zao am' Israele iaby. ² Le hoe re am' iareo, Zato tsy roapolo taoñe androany raho; aa tsy lefeko ka ty miakatse naho ty mimoake; vaho fa nanoe' IEHOVÀ ty hoe: Tsy hitsake Iardeneyp rehe. ³ IEHOVÀ Andrianañahare'o ty hitsak' aolo, ie ro handrotsake o rofoko iabio añatrefa'o, le ihe ty hitavañe iareo ho fanaña'o; vaho Iehosoa

ty hitsak' aolo amy tsinara' IEHOVÀ. ⁴ Le hanoe' IEHOVÀ am' iereo hambañe amy nanoe'e amy Sihone naho i Oge mpanjaka' o nte-Amoreo vaho amo tane' iareoo, ie nandrotsak' iareo. ⁵ Le hasese' IEHOVÀ ama' areo, vaho hanoe' areo ama'e ze hene lily nandiliako. ⁶ Aa le mi-haozara, naho mavitriha, ko mihakahaka naho ko ihembaña'o amy te hindre ama'o t'IEHOVÀ Andrianañahare'o, tsy hado'e rehe vaho tsy haforintse'e.

⁷ Kinoi' i Mosè t'Iehosoa vaho nanoe'e ty hoe am-pahaisaha' Israele iaby: Mihafatrara naho mahasibeha, amy te tsy mete tsy hindreza'o lia ondaty retiañe mb'an-tane nifantà' IEHOVÀ aman-droae' iareo hatolo'e iareo, le ihe ty ham-pandova iareo aze. ⁸ Hiaolo azo t'IEHOVÀ; ie ty hindre ama'o, tsy hilesa ama'o, naho tsy ho farie'e, aa le ko hemban-drehe, ko miroreke.

⁹ Sinoki' i Mosè ty Hake toy le natolo'e amo mpisoroñe nte-Levy mpinday i vatampañina' IEHOVÀio, vaho amo hene androanavi' Israeleo. ¹⁰ Le hoe ty nandilia' i Mosè am'iareo, ie peake ze taom-paha-fito, amy andro namantañañe amy taom-pamotsorañeiy, amy sabadidan-tsokemitrahay, ¹¹ ie miheo mb' añatrefa' IEHOVÀ Andrianañahare'oy mb'amy toetse ho joboñe'ey mb'eo t'Israele iaby, le ho vakie'o añatrefa' Israele iaby am-pijaniña' iareo ty Hake toy. ¹² Atontono ondatio, o lahilahio naho o rakembao naho o keleiañeо naho i rene-tane an-drova'oy, hijaniña' iareo, handrendreke naho hañeveñe am' IEHOVÀ Andrianañahare' areo vaho hene hambena' iareo orike o enta' ty

Hake toio. ¹³ Le hitsanoñe naho hioha' o amori' iareo mboe tsy mahilalao ty hañeveñe am' IEHOVÀ Andrianañahare' areo, amo andro iaby hiveloma' areo an-tane hitsaha' areo Iardeney hitavana' areoo.

¹⁴ Le hoe t'IEHOVÀ amy Mosè: Ingo, mitotoke ty andro tsy mete tsy hivetraha'o; kanjio t'Iehosoa vaho miatrefa amy kibohom-pamantañañey nahareo hamantohako aze. Aa le nimb'eo t'i Mosè naho Iehosoa, niatreke i kibohom-pivoriy; ¹⁵ le niboak' amy kivohoy t'IEHOVÀ am-po' ty rahoñe mioala ao, le nijohañe ambone' i lalan-kibohom-pamantañañey i rahoñe mioalay.

¹⁶ Le hoe t'IEHOVÀ amy Mosè: Ingo, hitraopihity aman-droae'o ao rehe fe hiongake hañarapilo aman-drahare ankafankafa' i taney ondaty retiañe, ie homb'eo hiharo am' iereo ao, naho hienga ahy vaho hifotetse amy fañinako nanoeko am' iereo. ¹⁷ Le hisolebotse am' iereo amy andro zay ty habosehako, le haforintseko, vaho haetako am' iereo ty tareheko; havoremboreñe iereo, hisamboria' ty hekoheko naho ty hankàñe maro, soa te hanao ty hoe iereo amy andro zay: Hera, ie tsy mindre amantika t'i Andrianañaharentika, ty mampidoñe o hankàñeо aman-tikañe? ¹⁸ Fe toe haetako amy andro zay ty tareheko amo fonga haleorañe nanoe' iereo ami'ty fitoliha' iareo mb'an-drahare ila'eo.

¹⁹ Aa le sokiro ho anahareo ty sabo toy vaho anaro o ana-Israeleo: ajoño am-palie' iareo ao soa te ho valolombeloko hanisìañe o ana' Israeleo ty sabo toy. ²⁰ Amy te, ie

fa naseseko mb'an-tane nifantàko aman-droae'e mb'eo, i orikorihen-dronono naho tanteley; le ie fa nikama naho ànjañe mbore fa sometsètse le hitolik' aman' drahare ila'e, hitoroñe iareo naho hañinje ahy, vaho hifotetse amy fañinakoy. ²¹ Ie amy zay, naho fa nañangaran-kankàñe naho hekoheko, le hitaron-tsisý am' iareo ty sabo toy ho valolombeloñe; (amy te tsy handikofa' ty falie' o tarira' iareoo), fa apotako ty fikililian-tro' iareo ie mikitrok' ama'e ao henanekeo, aolo' ty aneseako iareo an-tane nifantàkoy.

²² Aa le sinoki' i Mosè amy andro zay ty sabo toy, vaho nanare'e o ana' Israeleo. ²³ Le nafanto'e am' Iehosoa ana' i None ty hoe: Mi-hafatrara naho mahasibeha amy te ihe ro hinday o ana'Israeleo mb'an-tane nifantàko am' iareo mb'eo vaho hañimb'azo raho.

²⁴ Aa ie nifonire' i Mosè ty nanokire'e am-boke o enta' ty Hake toio t'ie nigadoñe, ²⁵ le nililie' i Mosè o nte-Levy mpitarazo i vatam-pañina' IEHOVÀio ty hoe: ²⁶ Rambeso ty Boke Hake toy vaho apoho añ'ila' i vatam-pañina' IEHOVÀ Andrianañahare' areoy ao, soa t'ie ho valolombeloñe ama'o. ²⁷ Amy te fantako ty fiolà'o, naho ty hagàm-pititia'o; heheke, ndra te zaho veloñe ama' areo atoy henanekeo, le fa miola am' IEHOVÀ nahareo, àntsake t'ie fa nikenkañe. ²⁸ Atontono amako ze hene androanavim-pifokoa' areo naho o mpifehe' areoo, ho taroñeko an-dravembia' iareo ao o tsara retiañe hikanjiako i likerañey naho ty tane toy hanisy iareo. ²⁹ Amy te apotako t'ie fa nikenkañe le ho vorahé' ty halò-tsereke,

naho hivìke amy lalañe liniliko azoy vaho han-kàñe ty hizò anahareo amo andro añeo, ami'ty haratiañe hanoe' areo am-pivazohoa' IEHOVÀ, hikaiha' areo ty haviñera'e ty amo satam-pitá' areoo.

³⁰ Aa le nisaontsie' i Mosè an-dravembia' i valobohò' Israeley o tsara' o sabo zaoo am-para' te nigadoñe. Anokilaño ravembia ry likerañeo, le hivolan-draho;

32

Janjiño ry tane toy o entam-bavakoo.

² Ee te himiamia manahake ty fiavi' i orañey o tarokoo,
le hitsopatsopake hoe zono o rehakoo, hambañe
ami'ty fimitemiteha'e amo ahetseo naho ty
finiziniziha'e amo rongoñeo.

³ Fa ho tseizeko ty tahina' IEHOVÀ,
onjono ty hara'elahi'
i Andrianañaharen-tikañey.

⁴ I Lamilamiy: Fiaintane o fitoloña'eo,
hene marentane o lala'eo:
Andrianañahare migahiñe tsy aman-tahy,
vañoñe naho vantañe.

⁵ Fa nanoa'iareo hamengohañe,
toe tsy ana'e ty amy hila' iareo,
ty tariratse vilañe naho mengoke tia.

⁶ Zay hao ty añavaha' areo am' IEHOVÀ ry dagola,
ry ondaty tsi-mahilalao? tsy ie hao ty
Rae'o nivily azo?

Tsy ie hao ty nitsene azo,
yaho nañoreñ' azo?

⁷ Tiahio o andro haehaeo;
haraharao o taon-tariratse tsi-efao,

añontaneo aman-drae'o hanoroa'e,
naho aman-androanavi'o hitaroña'iareo.

⁸ Ie zinara' i Andindimoneñey amo rofokoo ty
lova' iareo;

naho naparaita'e o ana' i Dameo,
le nefetsefere'e
ty ami'ty ia' o ana' Israeleo.

⁹ Fa anjara' IEHOVÀ ondati'eo;
Iakobe ro anjara' lova'e.

¹⁰ Nifanendrek'ama'e an-diolio aña re,
am-babangoañe mangoañe mangolalaik' ao;
nohoñe'e naho niatrak'aze,
nambena'e hoe t'ie saintem-pihaino'e*.

¹¹ Hoe vantino mitsobore ty traño'e,
mihefahefa ambone' o ana'eo,
akopakopa'e o ela'eo,
vaho rambese'e aña'ela'eo,

¹² IEHOVÀ avao ty niaolo aze,
ie tsy ama'ndrahare ila'e.

¹³ Nampijoñe'e ambonen-kaboa'
ty tane toy,
le nihinana'e ty voka' o tetekeo;
nampininihe'e tantele an-tevañe ao,

naho menake am-bato-paik' ao;

¹⁴ Habobon'añombe naho rononon'ose,
ty safom-bik' añondry,
le ty kobatron- dia-rain-tirim-Basaneo,
o ose-lahio reketsé
ty safom-boam-bare-bolè;
aman-diom-baloboke
ty ninoma'o divay mamore.

¹⁵ Fe niha-vondrake t'Iesorone†

* **32:10** Zek 2:8 † **32:15** Iesorone: Tahina rai' Israely

le nikambia; niha-vondrake rehe,
 niha-mateve, vaho nisometsètse;
 napo'e t'i Andrianañahare nitsene aze,
 namoea'e i Lamilamim-pandrombahañ'azey.

16 Nitrabihe' iareo, hamarahia'e
 o 'ndrahare ila'eo,
 nanikisiky aze an-draha tiva.

17 Nisoroña' iereo amo kokolampao,
 amo ndrahare ts'i'eo
 'ndrahare tsy nifohi' iareo,
 'ndrahare vaho niboak' aniany
 tsy nampañeñe an-droae' areo.

18 Namoea'o ty Lamilamy nampiareñe azo,
 nandikofa'o t'i Andrianañahare niolakolak' am-
 pitsongoañe azo.

19 Ie nivazohoe' IEHOVÀ, le niamboho'a'e,
 ami'ty fanigha' o ana-dahi'eo
 naho o anak'ampela'eo.

20 Le hoe re: Haetako am' iereo ty tarehekko,
 ho treako ty fimodoa' iareo,
 fa tariratse mengoke, ajaja tsy atokisañe.

21 Nampamarahy ahiko iereo,
 amo 'ndrahare tsie'eo;
 sigi' iareo amo saposampon-drahao ty habose-
 hako
 aa le hampamarahieko ondati-tsie iereo;
 hampisigiheko foko mengoke.

22 Afo misolebotse ty an-doakoroko ao,
 mamorototo pak' an-tsikeokeom-paha-sive ao,
 ampangotomomohe'e ty tane toy
 naho o vorohota'eo,
 ampirehete'e o faham-bohitseo.

23 Hañoboñako hekoheko,
 Ho kapaiheko am' iereo o ana-palekoo.

24 Ho sihe' ty halimpoañe iereo,
habotse' ty lel-afó;
naho ty harotsahañe mafaitse.
Hiraheko ama'e ty famotsim-biby,
ty vorehe' o milaly an-debokeo.

25 Hampandala ty fibara o alafe'eo,
firevendreveñañe ty añate ao
songa zamane'e ty ajalahy
naho ty tomoenono, ty anak'ajaja,
vaho ty androanavy ama-maroi-foty.

26 Nataoko ho nampimodoeko,
vaho ho najihoko am'ondatio
ty faniahiañe iareo.

27 Fe nimahimahiñeko
ty fiforoforon-drafelahi'e,
hera ho hafa hente o malaiñe iareoo,
kera hanao ty hoe:
Ty fità'ay ro abo, fa tsy:
IEHOVÀ ty nanao ie iaby zao.

28 Fifeheañe po-anatse iereo,
toe ondaty po-faharendrehañe.

29 Ee t'ie ho nahihitse,
soa te ho naharendreke,
le ho nitsikarahe'iareo ty figadoña'e.

30 Akore ty hañinjafa' ty raike ty arivo, ty
hampivoratsahe' ty roe ty aman'ale'e,
naho tsy naleta' i Lamilami' iareoy, naho
tsy IEHOVÀ ty nanese iereo?

31 Toe tsy i Lamilami'aiy ty vato' iareo,
ndra o rafelahi'aio ro mahatsikarake zay.

32 Boak' am-bahe' i Sedome ty vahe' iareo,
boak'an-tete' i Amorà ao;

valòbok' afero ty valòbo' iareo, mafaitse ty
angaroza' iareo;

³³ vorem-pañaneñe ty divai' iareo
ty voren-kankàm-pandrefeala.

³⁴ Tsy mihaja amako ao hao zao?
he mihily an-korojiko ao?

³⁵ Ahiko o vale-fateo naho ty avake;
mbe hibolatitse o fandia' iareoo,
fa antitotse ty andron-kankà' iareo,
vaho malisa ty fihelaña' o hifetsak' am'iereoo.

³⁶ IEHOVÀ ty hizaka ondati'eo
le hiferenaiña'e o mpitoro'eo
ie vazoho'e te ritse ty haozara'e
naho tsy aman-tsehang'a'e,
ke ty mirohy he ty midada;

³⁷ Le hanao ty hoe re:
Aia o ndrahare' iareoo,
i vato niatoa' iareoy?

³⁸ Ia ty nilintseñe ty safom-pisoroña' iareo,
naho nigenoke ty divain-enga rano'e?
angao hitroatse iereo hañolora'e anahareo.
Apoho re ho fitsoloha' iareo.

³⁹ Inao te zaho, zaho avao ro ie,
tsy ama' ndrahare hatovoñ'ahy:
zaho ty mamono, zaho ty mameloñe;
mandratse raho le mañamelañe;
tsy eo ty mahasintoñe ty an-tañako.

⁴⁰ Aonjoko mb'andikerañe ey ty tañako
manao ty hoe, veloñe nainai'e raho.

⁴¹ Ie sioñeko i fibarako mipelatsey,
naho mandrambe zaka ty tañako;
le ho valeako o rafelahikoo,
vaho hondroheko o malaiñ' Ahikoo.

42 Ho mamoeko an-dio o ana-palekoo,
le hamotseke nofotse ty fibarako;
ty lio' o zinamañeo naho o an-drohio;
boak' an-doha miogogo'
o mpiaolo' i rafelahiio.

43 Ipoñafo sabo ondati'eo, ry kilakila ondaty,
fa ho valea'e fate ty lio' o mpitoro'eo,
le havaha'e an-keloke o rafelahi'eo,
vaho ho jebañe'e ty tane ondati'eo.

44 Nimb'eo amy zao t'i Mosè vaho hene
nisaontsie'e an-tsabo an-dravembia' ondatio i
tsara zay, ie naho Iehosoa ana' i None. **45** Aa
ie nagado' i Mosè i hene fitaroña'e am' Israele
rezay, **46** le hoe re am' iereo: Fonga faharo añ'
arofo' areo ao ze tsara taroñeko androany, le
ampañambeno o amori' areoo o hene enta' ty
Hake toio, hañorike ze hene tsara amy Hake ao.
47 Ko atao' areo ho tsara kafoake ama' areo, amy
t'ie o havelo' areoo, le ama'e ty hahalava andro
anahareo amy tane añaveloa' areo ampitsahañe
Iardeney hitavana' areoy.

48 Le hoe ty nitsara' IEHOVÀ amy Mosè amy
andro zay. **49** Mañambonea mb'am-bohitse
Avarime mb'eo pak' am-bohi-Nebo an-tane' i
Moabe tandrife Ieriko añe; le isaho ty tane'
Kanàne atoloko amo ana' Israeleo ho fanañañe;
50 le mihomaha amy vohitse itroara'oy, hiton-
tona'o am'ondati'oo, hambañe ami'ty nivetraha'
i Aharone, rahalahi'o e Hore añe vaho nifanon-
toñe am'ondati'eo; **51** amy t'ie nandilatse amako
añivo' o ana' Israeleo an-drano' i Meribà-Kadese
eo, an-dratraratra' i Zine añe; zaho tsy navahe'o

añivo' o ana' Israeleo. ⁵² Ho talake'o eñe i taney,
fe tsy homba'o o tane atoloko amo ana' Israeleoo.

33

¹ Intoy ty tata nitata' i Mosè, androanavin'
Añahare, o ana' Israeleo aolo' ty nihomaha'e.

² Hoe re,
Nihiriike Sinay t'IEHOVÀ

nanjirik' am' iereo boak' e Seire, nitsavavake
boak'am-Bohi-Parane,
nimb' atoy mitraok' aman' aleale o noro'eo;
am-pità'e havana ty lilin-afó ho a iareo.

³ Eka, kokoa'e ondatio, o masi'e iabio—
le am-pità'o iereo

miambesatse am-pandia'o eo,
mininike o tsara'oo,

⁴ Nitaroñe' i Mosè aman' tika ty Hake,
ho lova' ty valobohò' Iakòbe.

⁵ Ie ty ni-mpanjaka' Iesorone,
te nivory ty mpiaolo' ondatio,
rekets' o fifokoa' Israeleo.

⁶ Ee te ho veloñe t'i Reobene
le tsy hihomake,
vaho tsy ho tsi-ampe ondati'eo.

⁷ Le hoe re ty am' Iehoda:
Janjiño ry IEHOVÀ,

ty fiarañanaña' Iehoda,
endeso mb'am' ondati'eo mb'eo.

Hitoloñe aze o fità'eo,
le Ihe ty hañolots'aze amo rafelahi'eo.

⁸ Le hoe re ty amy Levy:
Ee te ho amy Masi'oy
ty Tomime'o naho ty Orime'o;

i niventea'o e Masà naho
 nitsohe'o an-drano' i Meribày;
⁹ hoe re ty aman-drae'e naho i rene'e:
 'Amoeako.'
 tsy nihaoñe'e o roahalahi'eo,
 nialik'ama'e o ana'eo;
 amy te norihe'e o tsara'oo
 vaho nambena'e i fañina'oy.
¹⁰ Hanare' iereo am'Iakobe o lili'oo,
 naho am'Israele i Tsara'oy;
 le hapo' iareo añatrefa'o eo ty emboke, naho
 soroñe añoñe an-kitreli'o eo.
¹¹ O ry IEHOVÀ, tahio ty fijangana'e
 naho ty fitoloñam-pitá'e,
 fofoho am-baniañe o miatreatre azeo,
 naho o malaiñe azeo,
 tsy hitroara' iareo ka.
¹² Le hoe re ty amy Beniamine,
 Himoneñe añ'ila'e eo am-pierañerañañe
 i kokoa' IEHOVÀy;
 saroña'e lomoñandro,
 ie mimoneñe añivo' o soro'eo.
¹³ Le hoe re ty am' Iosefe:
 Ho tahie' IEHOVÀ ty tane'e,
 amo vara' fanjàka' i likerañeio, i mikay,
 amy laleke mitrokotroko ambane'ey,
¹⁴ naho amo fivokara talango' i àndroio, naho
 amo lengo'e banabanae' i volañeio,
¹⁵ naho amo hatsomerentsere' o vohitse hae-haeoo,
 amo vara fanjàka' o tamboho hatrela'eo;
¹⁶ naho amo harea' ty tane toy
 amy halifora'eio,
 naho amy fatariha'

i nimoneñe an-drongoñé aoiy,
 ho tata ami'ty añ'ambone' Iosefe, ambone' ty
 añambone' i miambak' amo roandrian-
 droahalahi'eo.

¹⁷ Añombelahy ty valohan' ana'e,
 volonahetse ty aze;
 tsifan-drimo o tsifa'eo,
 ama'e ty handronjeronjea'e ondaty iabio
 sikal'añ'olo-ty tane toy,
 ie o aleale' i Efraimeo,
 naho o arivo-arivo' i Menasèo.

¹⁸ Le hoe re ty amy Zebolone:
 Mirebeha ry Zebolone, amo fionjona'oo
 naho ry Isakhare, amo kiboho'oo.

¹⁹ Ho koike' iareo
 homb' amy haboañey mb'eo ondatio,
 eo ro hañenga' iareo soron-kavañonañe;
 fa ho karae' iareo ty havokara' o riakeo,
 naho ty vara mikafitse am-paseñe ao.

²⁰ Le hoe re ty amy Gade,
 Soa tata ty mampitratrañake ty a i Gade;
 hoe liona ty imoneña'e,
 rimit'e ty fitañe naho ty hevo.

²¹ Rinambe'e ho aze ty anjara valoha'e;
 Fa tao ty nañajañe ty anjaram-pandily.
 Naho nivory ty mpiaolo' ondatio
 le ie ty nitoloñe ty zaka-to' IEHOVÀ,
 naho o fepe'eo am' Israele.

²² Le hoe re ty amy Dane,
 anan-diona t'i Dane,
 mitsamboañe boak'e Basane aña.

²³ Le hoe re ty amy Naftalý,
 O Naftalý: Ihe ene-pañisohañeo,
 atsake ty fitahia' IEHOVÀ,

lovao i riakey naho ty atimo.

²⁴ Le hoe re ty amy Asere,
soa-tata te amy ze atao anake t'i Asere,
hisohe' o rahalahi'eo;
hajo'e an-tsolik' ao ty fandia'e.

²⁵ Viñe naho torisike ty ho sikada'o,
vaho hañeneke o andro'oo ty haozara'o.

²⁶ Tsy añohatse t'i Andrianañahare,
ry Iesorone,

i miningitse andikerañey hañolora'e,
naho amo rahoñeo am-bolonahe'e.

²⁷ Fitsolohañe t'i Andrianañahare Haehae,
ambane eo o fitañe nainai'eo.

Hasio'e aolo'o mb'eo o rafelahi'oo
le hanao ty hoe, 'Arotsaho,'

²⁸ Mimoneñe am-bangiñe soa'aro ao t'Israele,
miereñereñe ty rano manganahana' Iakobe, an-
tanen-tsako naho divay vao;

eka, mampitsopatsopa-jono ama'e o andindi'ey.

²⁹ Haha rehe ry Israele,

ia ty mañirinkiriñe azo?

Ondaty rinomba' IEHOVÀ,

ty Fikalan-defo-pañolorañe azo,

naho ty Fibara-pisengea'o,

le hitsilofiñe aolo'o ao o rafelahi'oo,

vaho ho lialià'o iaby o toets-abo' iareoo.

34

Ty Havilasi' i Mosè

¹ Niañambone ty vohi-Nìbo amy zao t'i Mosè,
boak' an-tanemira' i Moabe pak' antiotio' i Pisgà,
tandrife Ieriko; vaho natoro' IEHOVÀ aze i hene
taney—boake Gilade pake Dane; ² le i Naftalý

iaby, naho ty tane' i Efraime, naho ty a i Menasè, naho ze hene tane' Iehoda pak' amy riak' ahandrefañey ³ naho i Atimoy, naho ty tane pisak' am-bavatane' Ieriko ey, i rovan-tsatrañey pake Tsoare. ⁴ Le hoe t'IEHOVÀ ama'e, Ingo ty tane nifantàko amy Avrahame naho am' Ietsàke naho am' Iakobe ami'ty hoe, Hatoloko amo tarira'oo; nampahaisahako azo am-pihaino'o f'ie tsy hitsake mb'eo.

⁵ Aa le nihomak' an-tane Moabe eo t'i Mosè, mpitoro' IEHOVÀ ami'ty tsara' IEHOVÀ; ⁶ vaho nalente'e am-bavatane an-tane' i Moabe tandrife i Bet'peore ao, fe tsy fohi' ondaty pake henane i kibori'ey.

⁷ Zato-tsi-roapolo-taoñe t'i Mosè te nihorogodoboke, tsy nirombitse o fihaino'eo, vaho tsy niketrake ty haozara'e. ⁸ Nandala aze telo-polo andro an-tanemira' i Moabe eo o ana' Israeleo, am' para' te niritse o andro firovetañe naho fandalàñe.

⁹ Nilifotse ty arofon-kihitse t'Iehosoa ana' i None; ami'ty nanampeza' i Mosè fitàñe, le nitsendreñe aze o ana' Israeleo, vaho nanoe' iareo ze nandilia' IEHOVÀ i Mosè.

¹⁰ Ampara' izay tsy teo ty mpitoky nitroatse e Israele ao nañirinkiriñe i Mosè, ie niarofoana' IEHOVÀ am-piatrefan-daharaña, ¹¹ amo hene vilõñe naho raha tsitantane nañiraha' IEHOVÀ aze hanoe'e an-tane Mitsraime ao amy Paro naho amo mpitoro'e iabio vaho amy hene tane'ey; ¹² am-pitâñe ra'elahy an-kaozaraña naho amy fampangetrakethraña folo'ay naboa' i Mosè am-pahaisaha' o ana' Israele iabioy.

Saontsin' Añahare
The Holy Bible in the Tandroy language of
Madagascar
La Sainte Bible en langue tandroy de Madagascar

Copyright © 2023 Steve Lellelid

Language: Tandroy (Malagasy, Tandroy-Mahafaly)

DRAFT VERSION

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2024-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 23 Apr 2024 from source files dated 23 Apr 2024

25d648f1-3cb3-5c21-a9e0-49038eca9d1c